

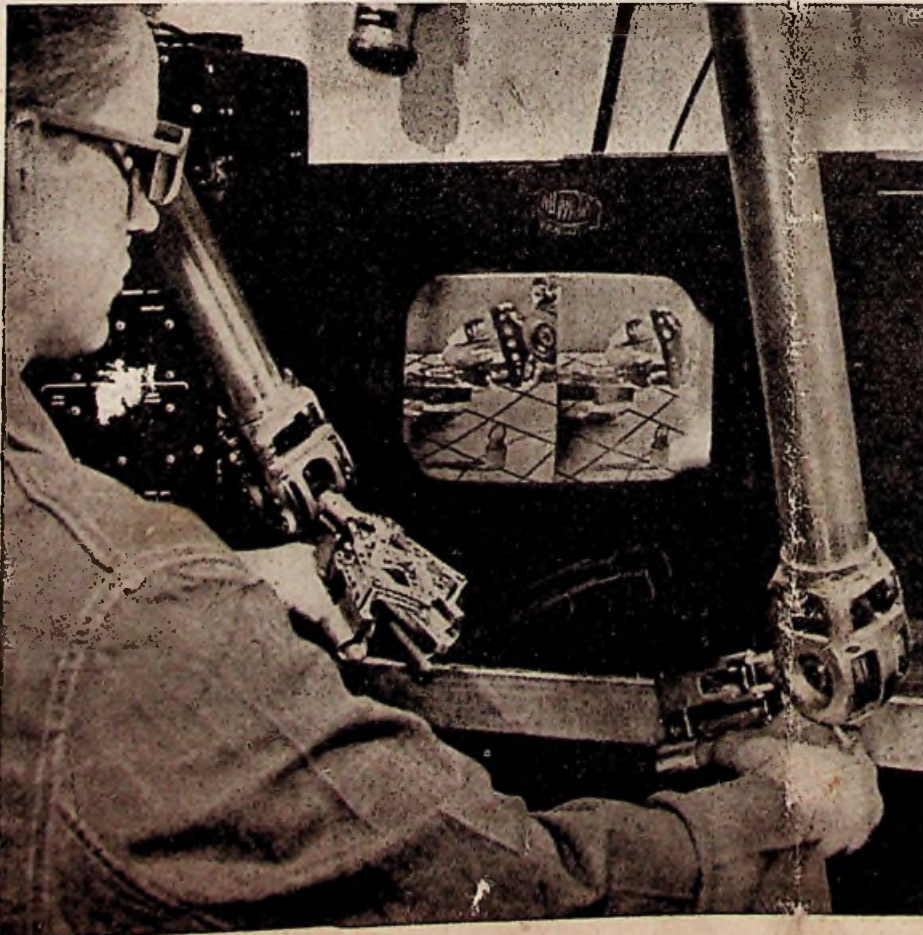
VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische Installateurs
- Handelaren in Electriche verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

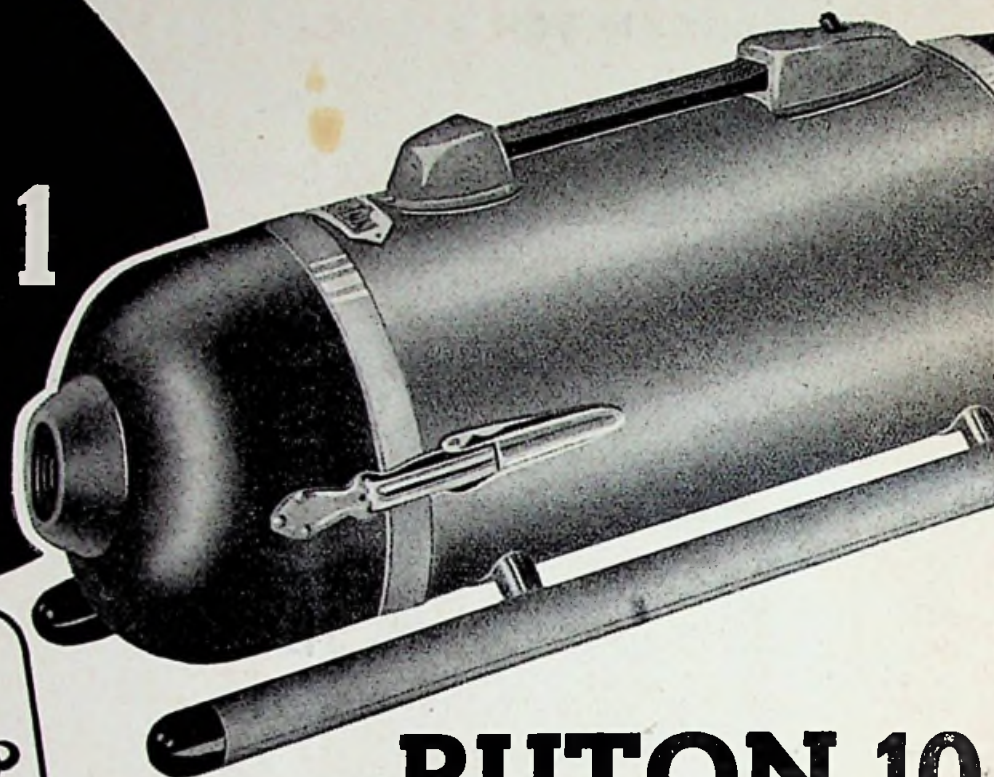
10 JANUARI 1953
8e JAARGANG Nr. **188**

Televisie

wordt zelfs nuttig toegepast als veiligheidsmiddel. Personeel, dat in de Amerikaanse laboratoria voor atoomonderzoek werkzaam is, staat bloot aan diverse gevaren tengevolge van radio-actieve straling. Vaak blijkt dat zelfs een loden wand, waarin een venster is aangebracht nog niet voldoende bescherming biedt. In zulke gevallen wordt televisie te baat genomen: de foto toont een inrichting, waardoor een televisiebeeld verkregen wordt van het inwendige van een kluis. Zelfs op deze foto is nog te zien, dat het beeld stereoscopisch is opgenomen en dat de bedienende ingenieur een daarvoor geëigende bril draagt.

**Er is
maar 1
nr. 1**

RUTON 10

De kwaliteitsmachine met de krachtige motor, groot zuigvermogen, hoog rendement en bovendien technisch goed geconstrueerd.

Door het publiek gevraagd en door U met succes verkocht!

Thans met draaibare hulpstukken.

Zuigmond draaibaar en geheel van lichtmetaal, daardoor sterk en niet breekbaar.

Voorzien van glijers en rubber dradenopnemers.

**Daar
draait
het
om!**

→ Nog steeds

f 135.-

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 6,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 4,— per jaar. Losse nummers f 0,25.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

MIDDENSTANDSPOLITIEK STELSEMATIG OPGEZET

VRAAGGESPREK MET STAATSSECRETARIS

Zodra indertijd de benoeming van een speciale Staatssecretaris voor Middenstandsangelegenheden bekend gemaakt werd, stelden wij ons met de Persdienst van het Ministerie van Economische Zaken in verbinding om met Dr. G. M. J. Veldkamp, de nieuwe functionaris, een onderhoud te kunnen hebben. Begrijpelijkerwijs kon Dr. Veldkamp de eerste weken, dat hij zijn functie bekleedde, geen tijd hiervoor vrij maken; de komende begrotingsdebatten eisten hem ten volle op. Nu echter de eerste drukte van het zich inwerken wat geluwd is, wilde Zijne Excellentie ons wel ontvangen om enkele inlichtingen te verstrekken, waarvoor wij gaarne onze erkentelijkheid betuigen.

In het begin van ons gesprek gaf Dr. Veldkamp openhartig toe, van huis uit geen deskundige op middenstandsgebied te zijn, doch meer uit de sociale sector te komen. Natuurlijk had zijn studie in Tilburg hem wel in contact gebracht met economische facetten van het middenstandsvraagstuk. Doch in zijn ambtelijke loopbaan was er, behoudens zijn werkzaamheden met betrekking tot de sociale verzekering der zelfstandigen, weinig relatie met middenstandsangelegenheden.

Tevens wilde Zijne Excellentie een misverstand wegwerken dat mogelijk ontstaan zou zijn door een kranten-weergave van zijn eerste onderhoud met enkele persmensen op de dag van zijn benoeming. Volgens deze krantenweergave zou hij gezegd hebben, zijn taak te moeten gaan zoeken, hetgeen hij zeer beslist

niet gezegd heeft. Op deze eerste dag van zijn benoeming had Dr. Veldkamp zich bereid verklaard, vragen over zijn persoon te beantwoorden; over zijn komende werkzaamheden kon hij uiteraard niets zeggen omdat hij daarmee nog moest beginnen. Alleen heeft de nieuwe Staatssecretaris erop gewezen dat het Ministerie van Economische Zaken reeds een Directoraat-Generaal van de Middenstand kende, waarin voorlopig geen verandering zou komen. Wel heeft hij gezegd, zich af te vragen of de gevoerde en nog te voeren middenstandspolitiek in de „long run” niet herzien zou moeten worden.

Begrip Middenstand

Onze eerste vraag sluit hier goed bij aan, Excellentie. Alvorens over middenstandspolitiek gesproken kan worden, is het wel nodig te weten wat er onder verstaan moet worden. Ziet u de middenstand als alleen omvattend de zgn. zelfstandige middenstand of acht u de loontrekkende midden-groepen ook daar toe te behoren?

Het begrip middenstand is inderdaad lastig te definiëren, meende Dr. Veldkamp. In de binnen- en buitenlandse literatuur zijn er tientallen definities voorgesteld. Ik meen, dat wij het beste doen, het historisch gegroeide en welhaast klassieke begrip aan te houden, volgens welke de middenstand omvat de zelfstandige ondernemers in detailhandel, ambacht, verkeer en dienstverlening.

Natuurlijk zijn er vrij veel punten te noemen, waar belangen van deze groepen identiek zijn aan belangen van loontrekkende middengroepen of andere zelfstandigen, maar dit rechtvaardigt, naar mijn smaak, nog niet een uitbreiding van het begrip middenstand.

De landbouwer bijv. is een zelfstandige ondernemer, maar zijn belangen ressorteren onder het Ministerie van Landbouw.

Ook de vrije beroepen zijn kwalijk onder het begrip middenstand te brengen.

Samenvattend zou ik willen zeggen: laten wij ons dus houden aan het klassieke begrip middenstand als zojuist omschreven.

Taakomschrijving

Bij een dergelijke begripsbepaling sluit logisch aan een taakbepaling. Mag ik u vragen, Excellentie, te zeggen wat u ziet als opgave voor de komende middenstandspolitiek?

Primair blijft het doel van de middenstandspolitiek gelijk aan de bestaande. Bekend is dat er vóór de dertiger jaren eigenlijk niet van een middenstandspolitiek als zodanig gesproken kon

Dr. G. M. J. Veldkamp

Het
nieuwste !

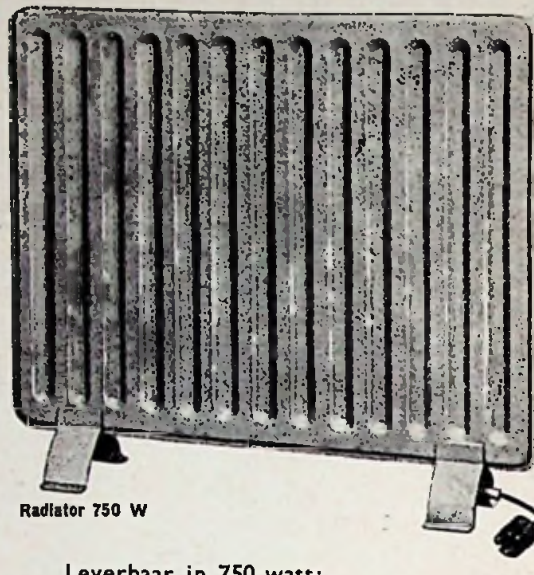
Tikkende electrische pendules

Omschakelbaar

220-110 volt

EEN **SINUS** PRODUCT:
Electrisch verwarmde Plaatradiatoren

KEMA-GEKEURD

- * Modern
- * Hygiënisch
- * Korte opwarmtijd
- * De ideale verwarming

Radiator 750 W

Leverbaar in 750 watt:

Afmeting 600x747x20mm; Prijs Fl. 88,— bruto.

Tevens in 1500 en 1750 watt:

Afmetingen 600x1147x20 mm; Prijs Fl. 110,— bruto.

Levering uit voorraad.

SINUS - ZEIST

VAN REENENWEG 63

Afd. Electriche Verwarmingstechniek — Telefoon K-3404-3455

EEN BUSCH-JAEGER-SCHAKELAAR

A 103

Dit van ouds bekende materiaal wordt geleverd door:

W. HELMS	Amersfoort	Nieuwstraat 17
W. HELMS	Deventer	Walstraat 17 19
N. V. INGENIEURBUREAU DOORMAN	Rotterdam	Mauritsweg 59
BRINKMAN & GERMEERAAD N. V.	Enschede	Walstraat 35
W. HAAS	Heerlen	Kempkensweg 3
ANT. KASDORP	Roermond	Venloseweg 4
N. V. ELECTRO OFRA	Venlo	Straalseweg 37-39
J. K. BUSBROEK	Zwolle	Kemperstraat 9
ROOD & KAHLE	Bergen op Zoom	Potterstraat 40
GEBO van d. VEEN	Leeuwarden	Grote Kerkstraat 15
N. V. SCHOLTEN'S HANDELSMAATSCHAPPIJ	Hoorn	Nieuwstraat 15
N. V. GEMA	Groningen	Oude Boteringestraat 57
H. C. J. VREDENBURG	Mengelo	Willemsstraat 63

Zojuist kwam van de pers:

ZUIDER ZEELAND

NIEUW LAND IN WORDING
THE BIRTH OF NEW LAND

door

Ir K. A. BAZLEN

Bij de strijd tegen het water door ons vaderland sedert zijn prilste jaren gevoerd, liet het zich niet in de verdediging dringen. Ondernemingsgeest, waterbouwkundige ervaring, alsmede de noodzaak om zoveel mogelijk nationaal gebied exploitabel en bewoonbaar te maken, dreven ook tot de aanval. Aldus werden vele en grootse droogmakerijen verricht.

Nadat in 1920 de drooglegging van de Zuiderzee was aangevat, werd in 1932 de afsluitdijk voltooid, die haar tot een IJsselmeer hervormde, dat reeds door de kusten van twee nieuwe polders, de Wieringermeer en de Noordoostpolder, wordt begrensd.

In volle gang zijn de werkzaamheden van de Oosterpolder, en nog twee nieuwe gebieden zullen aan het water worden ontworsteld om aan onze vruchtbare bodem te worden toegevoegd.

Nu de afsluitdijk juist gedurende twintig jaar zijn diensten heeft verricht, wordt dit boekwerk in het licht gezonden, ten einde een terugblik op de gedane arbeid te werpen en *landgenoot en vreemdeling* in de overtuiging te sterken, dat „de gedeeltelijke droogmaking van de Zuiderzee” zowel een uiting is van onze volkskracht als deze laatste in belangrijke mate vergroot.

De tekst is duidelijk maar kort, want dit boekwerk is in de eerste plaats bedoeld als een fotografische documentatie voor de belangstellende leek, zij het ook, dat de illustraties tevens de eigen bekoorlijkheid van de jonge landschappen ontsluiten en niet minder de schoonheid in de techniek willen tonen. Het boek is uitermate geschikt om het Uw relaties in het buitenland te zenden, waartoe de tweetalige tekst, Nederlands en Engels, het zijne bijdraagt.

78 foto's en 15 kaarten geven een duidelijk beeld van hoe het was ... hoe het is én ... hoe het zal worden.

Prijs f 4,90

Te bestellen bij Uw boekhandelaar of rechtstreeks bij de N.V. Uitg.mij Diligentia, Kalverstr. 35, Amsterdam, Giro 136400

worden; hoogstens werden er incidenteel wel eens maatregelen genomen door de overheid.

Vanaf de dertiger jaren geschiedde dit meer stelselmatig, ik zou willen zeggen: sinds de crisis in detailhandel en ambacht het ontstaan van de Vestigingswet bevorderde. Sindsdien kwam er reeds een belangrijk complex maatregelen tot stand op onderscheiden gebieden; denken wij maar aan kwesties als vestigingsbeleid, credietbeleid, winkelsluiting en zo meer. Er kwam zelfs een Middenstandsraad (die geleidelijk omgebouwd zal moeten worden om in de p.b.o. te passen) als topvertegenwoordiger van alle sectoren.

Op deze en andere gebieden nu was er tot op heden een bepaald beleid. Men kan zich afvragen of dit beleid steeds het juiste geweest is. Als ik hier deze vraag opwerp, knoop ik er uitdrukkelijk aan vast, nog geen antwoord te willen suggereren, noch in bevestigende noch in ontkennende zin. Ik stel de vraag als zodanig en wil slechts wijzen op twee uit de vele factoren, welke voor de beantwoording ervan in studie genomen moeten worden.

Dreigt er gevaar van verstarring als gevolg van de vestigingswet en is het credietbeleid misschien teveel commercieel opgebouwd? Ook deze vragen wens ik voorlopig te ontkennen noch te bevestigen, alleen te stellen. Ze moeten bestudeerd worden, waarbij men in acht dient te nemen (bijv. bij het credietbeleid) dat dit beleid aan, ik zou haast zeggen natuurlijke, grenzen gebonden is. Denk slechts aan het vestigingscrediet. Uiteraard komen alleen bonafide ondernemers hiervoor in aanmerking, want geen credietverlening mag ontaarden in een vorm van sociale bijstand voor zelfstandigen.

Op deze wijze zijn er nog tientallen problemen; een consequente en allesomvattende middenstandspolitiek kan slechts opgebouwd worden als er een basis is van stelselmatige en gedegen voorstudie.

De Middenstandsnota

Wij komen hier misschien op een gevoelig terrein, Excellentie. U hebt in de Tweede Kamer gezegd, dat de middenstandsnota, waarin deze studie vastgelegd zal worden, pas begin 1954 klaar zou zijn. Kunt u uiteen zetten waarom dit lange tijdsverloop nodig is?

Inderdaad had ik direct bij mijn ambtsaanvaarding het voornemen, zulk een nota op te stellen, terwijl ook de Kamer hierom gevraagd heeft. Alleen: de Kamer wilde een goede nota hebben en wilde deze vlug hebben. Deze twee verlangens vallen moeilijk te verenigen. Aan het opstellen van een goede en volledige nota immers dient een kwantitatieve analyse van het gehele vraagstuk te grondslag te liggen. Zeer zeker zijn er reeds vele gegevens over de reële situatie van de middenstand voorradig. Deze zijn echter nog onvolledig en niet gedifferentieerd genoeg om een volledig beeld van deze situatie te geven.

Willen wij dit beeld geheel juist tekenen, dan is er alleen voor deze analyse heel wat tijd nodig; voeg daarbij nog het opstellen van de daaruit volgende conclusies en desiderata, dan meen ik te mogen zeggen dat de tijd van een jaar daarvoor niet te ruim genomen is. Wel heb ik reeds nu enige gedachten over de richting van een te

volgen beleid. Zo is er bijv. wel eens gesproken over een „functionele” middenstandspolitiek. Is er een afzonderlijke weg voor het ambacht te bewandelen, gescheiden van de weg, welke voor de detailhandel bewandeld dient te worden? Ook in deze kwestie valt geen definitieve voorkeur te bepalen, vóór het bovenbedoeld onderzoek heeft plaats gehad en de gegevens eruit verwerkt zijn.

Dé grote moeilijkheid inzake het middenstandsprobleem is wel deze; zelfs al houden wij vast aan de klassieke omschrijving zoals ik in het begin al zeide, dan nog is er een enorme gedifferentieerdheid bij alle algemeenheid. Natuurlijk zijn er belangen die „de” middenstand raken; in al te veel opzichten echter is die middenstand ook vrijwel onoverzichtelijk gedifferentieerd.

Reeds in het verleden heeft men de oplossing hiervan gezocht door de te nemen maatregelen te gieten in de vorm van een raamwet, zoals de Vestigingswet Kleinbedrijf 1937 is. De verschillende sectoren uit de middenstand kunnen dan op de voor hun geschikte wijze hierop aansluiten. Wel kan ik mij voorstellen, dat het onderzoek zou kunnen uitwijzen dat een bepaalde branche behoefte heeft om in het geheel niet bij die raamwet aan te sluiten, doch geheel andere maatregelen nodig heeft.

Hier blijkt dus weer de noodzaak van een zeer diepgaande analyse; het geven van onderscheiden richtlijnen kan niet gebeuren, gesteund op vage vermoedens of theoretische gedachten.

In afwachting hiervan

Inderdaad zal het opstellen van deze nota geruime tijd vorderen. Mag ik Uwe Excellentie vragen, wat er geschieden zal in de tijd, welke voor het verschijnen van deze nota verlopen zal?

Voorlopig wordt het gevoerde beleid op dezelfde wijze doorgezet in de geest der actieve middenstandspolitiek. Er is nog heel wat in de maak.

Een nieuw ontwerp Vestigingswet ligt bij de Tweede Kamer; het voorlopig verslag kan, naar ik vertrouw, spoedig tegemoetgezien worden, waarna de behandeling normaal doorgang vindt.

Bij de S.E.R. is een voorontwerp van de wet op het cadeaustelsel om advies; ik hoop dat dit advies spoedig verwacht kan worden, waarna de verdere behandeling normaal wordt voortgezet.

Er is een aantal kleinere wetsontwerpen in diverse stadia van voorbereiding, waarover ik echter nog niet veel kan zeggen.

De interdepartementale commissie werkt gestadig door en beraadt zich voortdurend over kwesties als oorlogsschade, vestiging van middenstandspanden in nieuwe woonwijken, militaire diploma's van jeugdige middenstanders, omzetbelasting en andere belasting-aangelegenheden en zo al meer. Bekend is, dat de eerste fase in de uitvoering van de Winkelsluitingswet is ingetreden. Minder bekend is vermoedelijk, dat dit op heel wat moeilijkheden blijkt te stuiten, onder meer door de sterke gedifferentieerdheid waarover ik boven sprak.

Een slotvraag nog, Excellentie, kunt u reeds iets zeggen over de toekomst van het Directoraat-Generaal voor de Midden-

stand. Wordt dit, nu de middenstand een eigen Staatssecretaris gekregen heeft, uitgebreid, ingekrompen of gebeurt er iets anders mee?

Aan inkrimping of zelfs opheffing behoeft niet gedacht te worden; of er aanleiding bestaat om tot uitbreiding over te gaan, zal t.z.t. uit de middenstandsnota moeten blijken. Zolang deze niet gereed is, valt er weinig definitiefs over een nieuw beleid te zeggen.

Overheid niet alleen zorgen

Tot slot zou ik gaarne de volgende algemene opmerking willen maken, vulde de Staatssecretaris aan. De middenstand zelf zal moeten beseffen, dat niet alles van de overheid te verwachten is. Het beste overheidsbeleid kan ten slotte niet anders doen dan een gunstige sfeer en gunstige voorwaarden voor de bloei van de middenstand scheppen. Het zal steeds meer nodig zijn, dat deze stand de eigen, inwendige en vooral organisatorische kracht ontplooit. Ik denk bijv. aan iets belangrijks als het in het leven roepen van waarborgfondsen. Met name in verband met het onderlinge overleg inzake vestigingscredieten lijkt hier een zeer belangrijke organisatorische taak te liggen. Zeker ben ik wel bereid, de tot standkoming van dergelijke waarborgfondsen te helpen stimuleren, eveneens zou natuurlijk overwogen kunnen worden het oprichten van een algemeen waarborgfonds, maar de figuur waarin dit gerealiseerd zou moeten worden, dient van te voren zeer terdege te worden bekeken. Zo de vragen: brengen de belanghebbenden zelf iets bijeen of verwachten zij dat de overheid alles alleen financiert?

Ik zal niet gelukkiger zijn, dan wanneer ik uit de kringen van de middenstand zelf zoveel mogelijk ideeën en initiatieven zal mogen ontvangen. Hoe meer actief de middenstand is des te liever zal het mij zijn.

Alleen zou ik deze waarschuwing nog willen geven: er is een reël gevaar, dat sommigen de situatie, welke na de oorlog ontstaan is, als norm zullen gaan hanteren. Dit nu zou funest zijn; men moet leren vergelijken met de situatie vóór de oorlog. In de na-oorlogse situatie werkten veel te veel abnormale factoren mee. Het is nu eenmaal wel zo, dat ieder mens vlug geneigd is, een bereikt niveau als normaal te beschouwen; dit is vaak echter onjuist te noemen. Met name geldt dit, naar mijn mening, voor menigeen uit de middenstand.

CATER

BORST & BREUNIS
METAALWARENFABRIEK

Brinklaan 122 — APELDOORN — Telefoon 5942
LEVERANCIERS VAN
Staatshuizen, Babystaatshuizen, Platte Huizen
Levering uitsluitend aan de Groothandel

Het **ALLERNIEUWSTE**
op het gebied van **WIKKELDRAAD!**

Wat is POVIN??

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikkelaar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfszekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben.

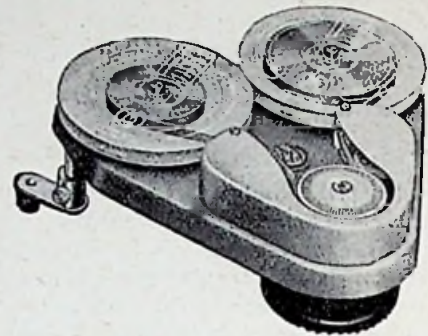
maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO · HOLLAND
57564

METZ

Musikus

BANDOPNAME-APPARATUUR

PAST OP IEDERE GOEDE GRAMOFOON. APART VERSTERKER/OSCILLATORDEEL KAN IN IEDERE TOESTELKAST EENVOUDIG WORDEN AANGEBRACHT. MICROFOON MET INGEBOUWDE BATTERIJ-VOORVERSTERKER.

VOORZIEN VAN 3 DUBBELSPOOR-KOPPEN!

SPEELDUUR 21 min., SNELHEID 19 cm/sec.

Alleenvertegenwoordiging voor Nederland

ACOUSTICAL

HANDEL MIJ. N.V.

AMSTEL 252

TELEFOON 89466

AMSTERDAM-G.

Verschenen:

De Praktijk der Werkloosheidswet VOOR WERKNEMER EN WERKGEVER

door G. A. M. Gussenhoven

Omvang 88 pagina's — Prijs f 1.90

Een boek naar aanleiding van een actueel onderwerp dat in het middelpunt aller belangstelling staat!

In een handig formaat geeft dit werk naast de volledige tekst der Wet, een duidelijke verklaring en toelichting van de voornaamste artikelen.

De door zijn werkzaamheden op het Ministerie van Sociale Zaken en Volksgezondheid bij uitstek deskundige auteur is er volkomen in geslaagd de moeilijke „wetstaal" voor iedereen verstaanbaar te maken.

WEET U

- Wie verzekerd zijn tegen de gevolgen van werkloosheid?
- Hoeveel de premie bedraagt en wie haar betalen moet?
- Wanneer uitkering plaats vindt en hoe lang?
- Het verschil tussen „Wachtgeldverzekering" en „Werkloosheidsverzekering" met de belangrijke financiële consequenties die aan dit verschil verbonden zijn?

Al deze vragen en nog veel meer betreffende de invoering dezer op 1 Juli 1952 in werking getreden wet kunt U in onze uitgave vinden.

BESTEL DAAROM NOG HEDEN!

Bestellingen worden in volgorde van binnenkomen uitgevoerd.

Bestellingen via de boekhandel of rechtstreeks bij

N.V. UITGEVERS MIJ DILIGENTIA
Kalverstraat 35 - Amsterdam Centrum - Postgiro 136400

N.V. RAMIE UNION ENSCHEDE

Voor LAAGSPANNING ons eigen fabrikaat, in gebruik bij alle electrotechnische fabrieken in Nederland.

Door het branden in een TUNNELOVEN de hoogste kwaliteit!

ELECTROTECHNISCH PORCELEIN

Voor HOOGSPANNING
het Italiaanse merk:

Rechtstreeks van de fabriek:
SOCIETA CERAMICA ITALIANA
in LAVENO (Lago Maggiore)

Tot 220.000 Volt
Prospectus en referenties op aanvraag

Lichtrooster van polystyreen

De oppervlaktehelderheid van een lichtbron stelt de ontwerper van armaturen vaak voor heel lastige problemen. De bekende blender in lampenkappen met gloeilampen is een voorbeeld, hoe men getracht heeft het veel te scherpe licht van de ballon diffuus te maken. Dat is dan ook uitstekend gelukt, zij het ten koste van een 25 à 30% lichtverlies. Van hun kant hebben de fabrikanten van gloeilampen hun best gedaan, door de ballons hetzij te matten, hetzij op een andere manier te bewerken, waardoor die helderheid per eenheid van oppervlak lager komt te liggen.

Met de komst van de fluorescentie-buizen werd aanvankelijk gedacht, dat men uit de nesten was, omdat deze buizen zulk een betrekkelijke lage oppervlaktehelderheid bezitten. Men is er echter alras achter gekomen, dat zij nog te hoog licht, en als gevolg daarvan menen wij de ontwikkeling van de metalen roosters te mogen zien, die in de moderne fl-armaturen worden aangetroffen.

Zulk een rooster behoeft echter niet speciaal van metaal te zijn. Mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan, kan het zeker van een volkomen doorzichtige kunststof worden vervaardigd, hetgeen ons wel is gebleken bij de nieuwe Polygoon-lichtrooster, die momenteel in de handel worden gebracht. Het betreft hier, voor tal van verschillende doeleinden bestemde,

gerede armaturen, die van zulk een rooster zijn voorzien. Een architect of een andere opdrachtgever kan bepaalde modellen op tekening laten vervaardigen.

Bijzondere vorm

Een Polygoon-lichtrooster is opgebouwd uit een aantal stukjes kleurloos polystyreen van een bijzondere vorm. Desgewenst zijn die roosters ook in kleuren verkrijgbaar. Het geheim zit in de vorm van de stukjes. Zij hebben de vorm van een gewoon kruis, waarvan de vier armen zijn gegolfd. Iedere arm is slechts 10 mm lang. Zij eindigen — paarsgewijs — in een kleine cylinder en in een soort komvorm, waarin die cylinder past.

Het zal duidelijk zijn, dat men met die elementen heel gemakkelijk een lichtrooster van willekeurige afmetingen kan opbouwen. Voor de randen van een lichtrooster worden als sluitstukjes T-vormige elementen gebruikt. Het aardige nu is hierin gelegen, dat juist door de golvorm van de korte armen van de bouwstukjes het licht onder wisselende hoeken invalt en dus wordt verspreid. Aangezien bij een ongekleurd rooster het verschijnsel van wat de Engelsen noemen „light piping” optreedt, worden de loodrecht van boven invallende stralen door het hele rooster als het ware gewoon verder naar beneden geleid en treden dan nagenoeg zonder enig verlies loodrecht beneden naar buiten. Dit is derhalve een uiterst economische en tevens fraaie oplossing van het probleem der oppervlaktehelderheid.

Over het gebied van de toepassingen kunnen wij kort zijn. Zonder meer kan het Polygoon-lichtrooster overal op dezelfde wijze worden toegepast als dat van metaal. Men kan ook de fl-buizen in het plafond laten verzinken en tegen het plafond zulk een rooster, hetzij ongekleurd of gekleurd aanbrenge, waardoor bijzonder fraaie lichteffecten kunnen ontstaan, waarbij aan de utiliteit niet tekort wordt gedaan. Van aesthetisch standpunt gezien is elke gewenste vormgeving mogelijk, omdat de bouwlementen zo klein zijn. Indien roosters van een grotere lengte dan 1 meter nodig

mochten zijn, — tot die maat zijn zij zelfdragend —, worden ornamentale steunen aangebracht, teneinde het doorzakken te verhinderen. M.

Koper en koperlegeringen

Intrekking toepassingsverbod

Op grond van de verbeterde kopervoorziening heeft de O.E.E.C. dezer dagen besloten de toepassing van de gemeenschappelijke verbodsblijst voor het verbruik van koper en koperlegeringen op te schorten. In verband daarmee is blijkens de bekendmaking van de directie van het Centraal Rijksbureau in de Nederlandse Staatscourant van 18 Dec. jl. nr. 247, met ingang van 19 Dec. ingetrokken het verbod tot het gebruiken van koper en koperlegeringen bij de vervaardiging van de onder dit verbod vallende artikelen, alsmede het verbod tot het afleveren van die artikelen.

Liquidatie organisaties-Woltersom

Bij beschikking van de minister voor Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie zijn met ingang van 1 Januari 1953 opgeheven de bedrijfsgroep Openbare Nutsbedrijven en de vakgroepen Electriciteitsbedrijven, Electrotechnisch Ambacht, Gasbedrijven en Waterleidingbedrijven en de vakgroep Tussenpersonen in Electrotechnische Producten.

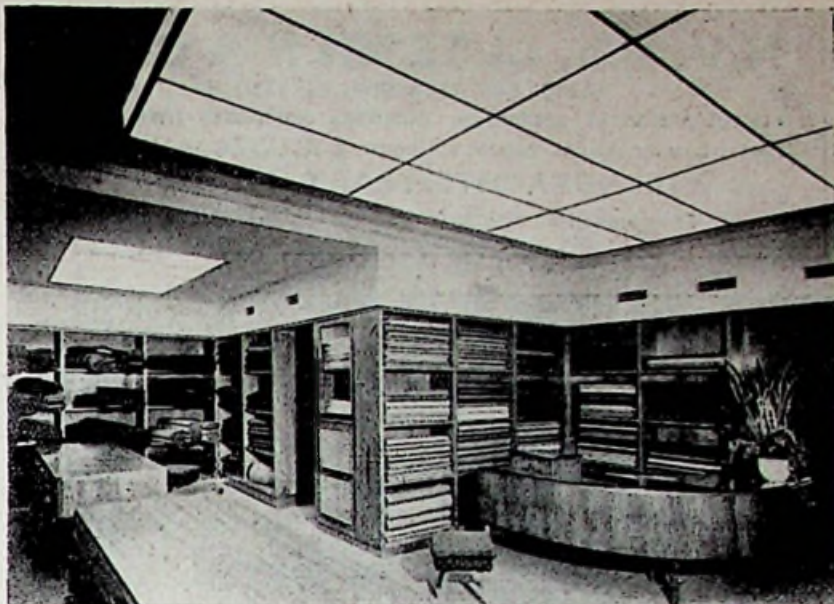
Ook ondervakgroepen Electrotechnisch Installatiebedrijf, Kleine Nijverheid op electrotechnisch gebied en Radioreparatiebedrijf zijn opgeheven.

Onderlinge inlichtingendienst

Een lezer stelt de vraag: wie is de importeur van de Heil Combustion oliebranders? Gaarne adresopgave aan de redactie.

Reclame en Televisie

Een bekende Amerikaanse onderneming voor de verkoop van ijskasten en televisieapparaten betaalt per jaar een miljoen dollar om bij het begin, het midden en einde van de populaire uitzending van de bisschop Fulton J. Sheen haar naam te doen verschijnen.

N.V. v.h. CLAESSEN & Co.

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

ALMELO - APELDOORN - DOETINCHEM - GRONINGEN - ROTTERDAM - SITTARD

Het nieuwe adres van ons filiaal te ROTTERDAM is:

EENDRACHTSSTRAAT 100.

Telefonisch bereikbaar onder K 1800-27881.

REFORM ELECTRISCHE
APPARATEN*Strijkijzers* (huishoud-
en textielmodel)**J. LENSEN**huishoudijzer **f. 12.90**LAAN VAN HAAGVLIET 7
VOORBURG, TEL. 778663

Sinds October 1952

5/8"

POLIKEMA VOLT

5/8"

POLIVOLT ISOLERENDE installatiebuis is eveneens goed-gekeurd in een reeks buitenlandse staten.

In de maten 1/2" t/m 1 1/2" voorradig bij de erkende electro-technische Groothandel.

Een product van

POLVA-NEDERLAND

OOSTERBEEK (HOLLAND)

PUBLICITEIT IN ELECTRO RADIO MERCUUR

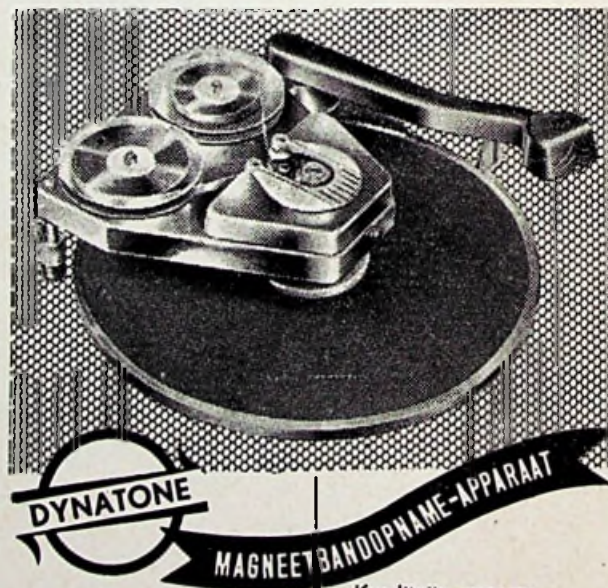
is een solide investering die goede rente afwerpt!

Adverteren

is investeren

Ook het kweken van goodwill
is een geldbelegging die met
uiterste zorg moet geschieden*Publiciteit*

in

E.R.M.is een goede
investering
die rente afwerptMultivox
luidsprekende telefoon
Versterkers
Transformatoren
GelijkrichtersKwaliteits-opname
en weergave
in een prijsklasse,
welke ruime toepassing
mogelijk maakt.
Tweespoor opname,
snel op- en terugspoelen.
Type met opnameduur
van 15 - 30 - 60
en 120 minuten.ELECTRO ACOUSTISCHE FABRIEK MULTIPER
1a VAN DER KUNSTRAAT 285 - DEN HAAG - TELEFOON 116933

E. R. M. - OMROEP

De heer A. J. C. van Boxtel heeft, in verband met zijn leeftijd, het directeurschap van de N.V. Electrotechnische fabriek v.h. Fa. W. v. Boxtel & Zn. en de N.V. Radiodienst en Handelmij Van Boxtel, beiden te Tilburg, neergelegd.

Tot directeuren zijn benoemd de heren L. J. A. W. van Boxtel en P. J. A. Zeestraten. De heer A. W. L. A. van Boxtel is adjunct-directeur en de heer H. F. J. C. van Boxtel procuratiehouder.

⊙

Precies op tijd, zoals gewoonte is, komt de E.C. bode van *Electrocentrum* (Prinsengracht 357, Amsterdam) weer in huis. Aandacht wordt gevraagd voor de hulpmiddelen voor visuele verkoop: vlotte leespagina's handelen over verscheidene onderwerpen, als daar zijn: de vrouw, vakbelangen, ouderdom en jeugd. Uiteraard wordt de techniek niet overgeslagen: een extra omvangrijk nummer geeft een zo goed als volledig overzicht van het E.C. programma.

⊙

Over service gesproken: Electromotorenhandel en wikkelbedrijf Julio, Waldeckstraat 22, Enschede geeft daar een prachtig staaltje van in een boekje „Alle wegen leiden naar Julio”. Men heeft nl. met de N.O.B.-Wegtransport, de spoorwegen - Van Gend & Loos en de gezamenlijke expediteurs uit geheel de Oosthoek van ons land een expeditie-schema opgesteld. Bedrijven die met hun motoren last hebben, kunnen daarin direct een expediteur vinden die hun motor naar Julio transporteert.

Achterin het boekje is nog een exemplaar gehecht van de bekende Julio rekenschijf.

⊙

Op geestige wijze worden in een boekje, *Wat is daar nu voor belachelijks aan?* de voordelen van Triumph vruchtencentrifuge en Kennix liquidiser naar voren gebracht. Electrocentrum te Amsterdam verstaat de kunst van originele reclame maken ten volle.

⊙

Fanal Technische Mitteilung, het huisorgaan van Metzener & Jung, Wupperral-Elberfeld, opent aflevering 2 van 1952 met een historisch overzicht van dit bedrijf. Daarna volgen interessante artikelen over aandrijving en besturing van werktuig-machines, over schakelbescherming bij condensatoren, volautomatische pompregelaars en over de montage van ruimtethermostaten.

Uitwisseling jonge ambachtslieden

Sedert enige jaren staat voor vakbekwame ambachtslieden, die de leeftijd van 30 jaar nog niet hebben bereikt, de mogelijkheid open om, via de Commissie Uitwisseling jonge ambachtslieden, gedurende ten hoogste 1 jaar naar het buitenland te worden uitgezonden. Zij worden op deze wijze in staat gesteld, van de werkmethoden in andere landen kennis te nemen, teneinde bij hun terugkeer het geleerde in praktijk te brengen, terwijl een verblijf in het buitenland er evenzeer toe kan bijdragen de algemene vorming op een hoger plan te brengen.

De resultaten van het werk van genoemde Commissie zijn niet onbevredigend. Een belemmering vormt echter het feit, dat het niet steeds mogelijk is om voor iedere Nederlandse ambachtsman, die enige tijd in een buitenlands ambachtsbedrijf wil werken, een buitenlandse arbeidskracht in een

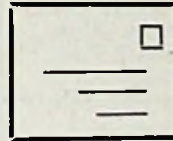
Nederlands ambachtsbedrijf te plaatsen, hetgeen doorgaans een noodzakelijke voorwaarde is.

Daarom wordt nogmaals een beroep gedaan op de Nederlandse ambachtspatrons, die deze zo nuttige uitwisseling willen bevorderen, om zich beschikbaar te stellen voor tijdelijke plaatsing in hun bedrijf van een buitenlandse werkracht, die met het Nederlandse ambacht wil kennis maken.

Ambachtspatrons, die op de aangegeven wijze tot het welslagen van de uitwisselingsactie willen bijdragen, alsmede jonge ambachtslieden, die voor plaatsing in een buitenlands ambachtsbedrijf in aanmerking willen komen, worden verzocht zich voor nadere inlichtingen te wenden tot de Commissie Uitwisseling jonge ambachtslieden, Badhuisweg 108 te Scheveningen; tel. 554870.

BRIEVEN

van

J. Lasdop

Bloemendalerveen, Nieuwjaar 1953

Amice,

De mooiste maand van het jaar, December, zit er ook weer op, althans de mooiste maand wat de huiselijkheid in het gezinsleven betreft. In diezelfde maand echter ondergaat onze portemonnaie de grootste aderslating van het jaar en juist vanwege de Sinterklaas- en de Kerstviering. De Sinterklaas heeft ook dit jaar weer getoond, dat ik nog steeds bij Hem goed sta aangeschreven. Sigaren heb ik zoveel gehad, dat ik tot Nieuwjaar voldoende had en wat de overige geschenken betreft, nou ja, dat is privézaak. Wel was er weer de traditionele bloc-note met de nodige potloden bij om mijn brieven voor Electro Radio Mercurius te schrijven.

In een van mijn vorige brieven heb ik je iets medegedeeld over die kwestie hier ter plaatse betreffende de feestverlichting in het voorjaar 1953. Het uitvoerend comité is op aandringen van de installateursorganisaties overgegaan tot het openen van onderhandelingen. Diverse besprekingen hebben ertoe geleid, dat het werk onder de plaatselijke installateurs zou blijven, althans dat werd uitdrukkelijk verklaard. De bestekken zouden aan hen, die zich bereid verklaard hadden mede te werken, worden toegezonden.

Enkele projecten zijn intussen aanbesteed, en wat blijkt nu? Bij de aanbesteding waren ook prijzen binnengekomen van de in mijn vorige brief aangehaalde firma van buiten. Dit zou echter uit zakelijk oogpunt beschouwd niet zo erg zijn, als alles op normale wijze was geschied. Door de ontwerper waren voor diverse projecten begrotingsprijzen opgesteld, en nu was het wel heel toevallig, dat juist die buitenstaander ofwel precies het begrotingscijfer opgaf, ofwel er en-

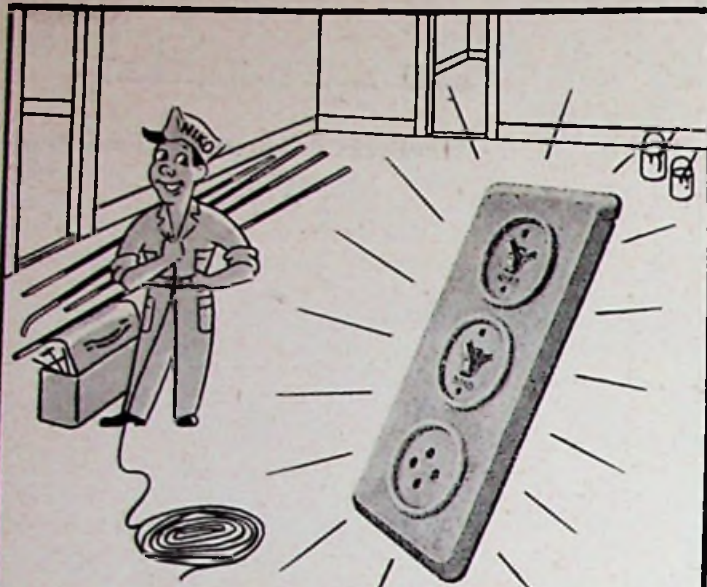
kele guldens boven was. De plaatselijke installateurs waren echter over het algemeen beduidend hoger.

Het ruikt m.i. enigszins naar „onder één hoedje spelen,” en hoe die buitenstaander alle projecten alleen klaar moet krijgen, is mij een raadsel. Achteraf heb ik wel gehoord, dat hij de plaatselijke installateurs wil inschakelen, doch dan sta ik op het standpunt, dat die medewerking te allen tijde geweigerd moet worden. Laat hij maar zien, hoe hij het klaar speelt, doch het is nog maar de vraag, of de installateurs zo solidair zijn, dat zij en-bloc weigeren hulp te verlenen. Het comité moet dan maar eens voelen, dat het met gelden van de ingezetenen ook verplichtingen tegenover andere ingezetenen, in casu de installateurs, heeft. Ofschoon het nog geen voorjaar is, dringt de tijd toch wel, wil er langs andere wegen nog iets worden bereikt.

De Kerstdagen zijn wederom een hoogtepunt in ons familieleven geweest en een intiemer feest is bijna niet denkbaar, vooral nu wij dit jaar zelfs vier vrije dagen hadden. Nu staan wij weer voor een nieuw jaar. Het oude is voor velen van ons geen glansjaar geweest, en menigeen heeft grote moeite gehad de eindjes aan elkaar te knopen. Of het nieuwe jaar beter zal worden, is vooralsnog zeer twijfelachtig, doch met een vaste wil er van te maken wat men kan, zal men ook daar wel weer doorheen vliegen. Ja, vliegen, zeg ik, want de tijd gaat zo verbazend snel, dat je zonder-erg oud begint te worden en dan niet beseft, dat je reeds lang aan het aftellen bent. Doch daarover niet getreurd. Je bent zo oud als je jezelf voelt en nu voel ik me zó, dat ik pas aan mijn tweede jeugd ben begonnen. Daarom amice, aanpakken en het nieuwe jaar opgewekt tegemoet treden! Aan het begin van 1953 wens ik jou en je gezin dan ook een zeer gelukkig en voorspoedig 1953 toe: voorspoed in zaken, geluk in je gezin en een goede gezondheid en levenslust voor jezelf.

Tot de volgende keer,

J. Lasdop

Niko doet het goed!

Tot in de kleinste onderdelen is het NIKO-schakelmateriaal perfect. Ook de fraaie ivorkleur van NIKO past in elk interieur. Met NIKO materiaal tevreden cliënten.

Wat

fabriceert, is uitsluitend geconstrueerd

GELOOF

Weg! met

losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)

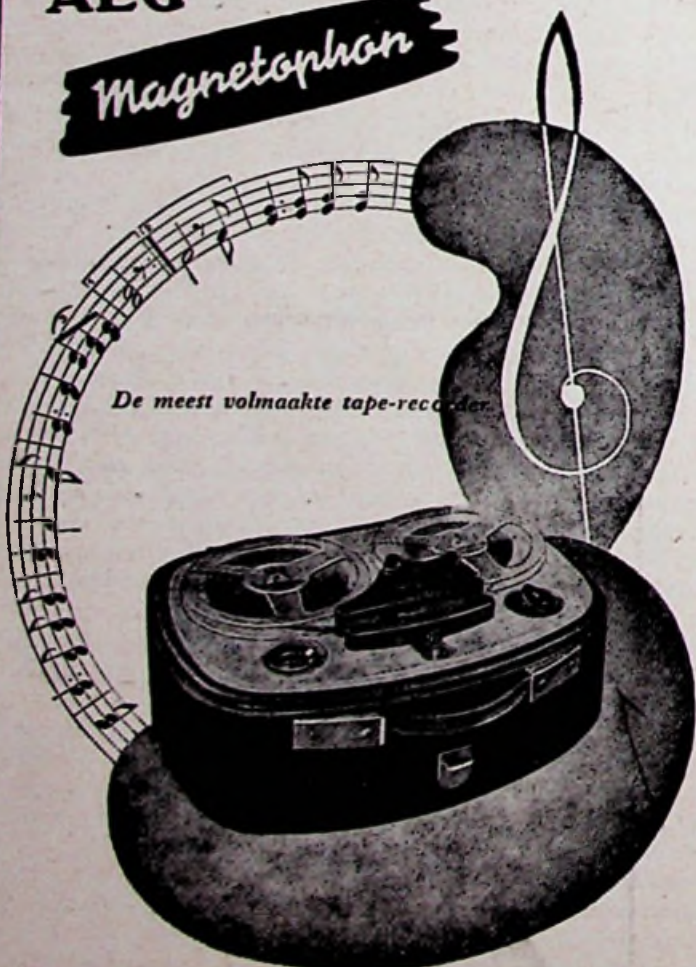
kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

N.V. Hollandsche Draad-en Kabelfabr. A'dam

AEG

Magnetophon

De meest volmaakte tape-recorder

N.V. ELECTRICITEITS-MAATSCHAPPIJ AEG
AMSTERDAM - C. / TEL. 45212 (6 lijnen) / FREDERIKSPLEIN 30

Cassablocs

elk à 50 dubbele bladen,
voorzijde zwart, achter-
zijde rood bedrukt met
1 vel carbon per blok,
echter niet bedrukt met
firmanaam.

De prijs bedraagt f 10,50
per doos van 50 blocs franco huis,
afgehaald f 9,75.

Bestelling
per postwissel
of per giro
136.400 t.n.v.

N.V. Uitg. Mij DILIGENTIA,
Kalverstraat 35, Amsterdam C.

Op de strook vermelden: Cassablocs.

Juridische perikelen

VRAAGBAAK OP JURIDISCH TERREIN
onder leiding van Mr. H. Warners

Geen rentekaart aangevraagd

Vraag: Een neef van ons is als bediende werkzaam in onze zaak. Deze jongen (hij is 17 jaar) wenst echter niet opgenomen te worden in de verzekering van de Raad van Arbeid voor de Ziekte-wet. Hij zegt: „Later word ik zelfstandig en maak toch geen gebruik van deze verzekering”. Wij hebben gezegd: Teken het aangifteformulier. Kan de Raad van Arbeid ons verplichten rentezegels te betalen, als hij geen renteboekje heeft? Kan men hem zelf, of zijn vader, wettelijk verplichten tot aangifte. Nogmaals wij willen wel plakken, als hij zijn renteboekje maar aanbiedt; wij hebben steeds zo'n controleur om de deur lopen, die zegt: Tekent u maar, dan komt het wel in orde. Maar zolang hij niet getekend heeft, tekenen wij niet!

Antwoord: Een vraag op het terrein der sociale verzekeringswetten, waarop ik mij liever niet begeef, omdat dit terrein weer een bijzondere specialisatie vereist. Dit geval zal ik echter behandelen.

Ik hoor wel meer zeggen, dat een werknemer er zelf niets voor voelt in de Ziekte-wet opgenomen te worden, omdat hij in een situatie verkeert, dat hij zelf of zijn familie zeer wel in staat en bereid is in geval van ziekte het risico te lopen, dat geen geld wordt ontvangen. Dit geldt voor een aantal minderjarigen, wier ouders gemakkelijk de lasten van de inwonende minderjarige zoon of dochter kunnen dragen en voor een aantal beter gesitueerden zelfstandigen, die het salaris als een aangename bijverdiensite beschouwen, maar daar niet van afhankelijk zijn.

Ik ken een vermogend man, die eigenlijk van de rente van zijn vermogen kan leven, maar het „gezellig” vindt, er nog wat bij te verdienen in de ochtenduren. Hoe staat het nu met dit geval?

Iedere werknemer, welke minder verdient dan f 4 925,— is verplicht verzekerd volgens de Ziekte-wet. De werkgever is verplicht de desbetreffende werknemer op te geven aan de Raad van Arbeid, maar zolang de werkgever geen rentekaart heeft, is de werkgever niet in staat rentezegels te plakken. De werkgever is dan ook niet strafbaar; de werknemer, die weigert een rentekaart aan te vragen, wel. Uitzonderingen hierop zijn: Eigen kinderen van de werkgever beneden de 21 jaar en inwonend. Bovendien kan de werknemer aan de Raad van Arbeid te kennen geven, dat hij gewetensbezwaren heeft tegen iedere vorm van ingrijpen en bescherming door de overheid in geval van ziekte en op die grond vrijstelling vragen. Deze vrijstelling wordt ook wel eens verleend, wanneer de werknemer kan aantonen dat hij slechts tijdelijk (1 of 2 jaar) in de leer is om het bedrijf te leren kennen en vervolgens in de zaak zal worden opgenomen; derhalve niet als normale werknemer kan worden beschouwd.

Wie meer over deze materie wil weten, doet er goed aan het zeer gemakkelijk leesbare en overzichtelijke boekje te kopen: „De verplichtingen van de werkgever,” van Mr. W. C. L. van der Grinten.

Nieuwe producten in de branche

Ronette te Amsterdam vestigt in een folder uitvoerig de aandacht op een door deze industrie geconstrueerde geheel nieuwe platen-speler, Triotrack genaamd. Deze draait op drie snelheden, is voorzien van het bekende kristal pick-up-element en een tweepolige asynchrone-motor. De motor is geschikt voor 110 en 220 V wisselspanning.

Het geheel lijkt inderdaad een zeer goed resultaat te zullen geven.

Radio-ontvangtoestellen

Philips brengt wederom een tweetal nieuwe radio-ontvangtoestellen uit. Het eerste apparaat, de BX 634 A, is geschikt voor ontvangst van stations op de lange-, midden- en kortegolf, terwijl het tevens is uitgerust met een zogenaamde FM-band. De afstemming wordt vergemakkelijkt door een afstemmoog, dat ook gevoelig is voor FM. Een grammofoonchakelaar en de mogelijkheid voor aansluiting van een tweede luidspreker behoren tot de verdere uitrusting van dit toestel.

Het andere apparaat, de BX 320 A, bezit eveneens een dubbele klankkleurregeling, een grammofoonchakelaar en de mogelijkheid voor aansluiting van een tweede luidspreker. Het toestel heeft drie golfbereiken: De luidspreker, die is uitgerust met een permanente „Ticonal” magneet, heeft een conusdiameter van 18 cm.

Aansluiting op wisselstroomnetten, variërende van 110 tot 245 volt, is mogelijk door middel van een schakelaar.

BOEKBESPREKING

Na de oorlog is een der belangrijkste publicaties in de internationale radio-wereld het *World Radio Handbook for listeners*. De heer O. Lund Johansen te Kopenhagen heeft met ontwerp en uitvoering van dit boek een zeer

CISTOFA

Mededelingen voor aangeslotenen van Cistofa

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

Aanvulling Grossierslijst

De N.V. Hollandsche Groothandel in Loodgietersartikelen te 's-Gravenhage, Laan van Meerdervoort 40B is tot Cistofa toegelaten als grossier.

gelukkige greep gedaan en tienduizenden luisteraars aan zich verplicht.

De zojuist verschenen jaargang 1953 is bijgewerkt tot November 1952 en bevat een schat van nuttige gegevens voor ieder die in de aether wil reizen met zijn toestel. Het boek biedt een dienstregeling voor luchtreizen over de gehele aardbol, zoals men elders vergeefs zal zoeken. Foto's van bekende ontroepmensen uit vele landen maken het geheel nog aantrekkelijker. Geen wonder dat zowel de Radio Division van de Verenigde Naties als van de Unesco het boek een waardering woord meegaf.

Het boek is te bestellen bij O. Lund Johansen, Lindorfsalle, Hellerup, Copenhagen, (Denemarken).

Inschrijving V.E.V.-examens

Zij die wensen deel te nemen aan een der bekende V.E.V.-examens welke in 1953 zullen worden gehouden, dienen zich hiervoor tijdig te melden door inzending van een aanmeldingsformulier. Reeds vanaf 15 Januari zijn deze aanmeldingsformulieren op aanvraag verkrijgbaar bij het Centraal Bureau der V.E.V., Tesselschadestraat 7, Amsterdam. Leerlingen der erkende V.E.V.-cursussen kunnen de formulieren bij hun leraren verkrijgen. Op deze formulieren zijn alle verdere bijzonderheden vermeld.

Mededeling van de

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie

ELECTRISCHE HUISHOUDNAAIMACHINES

In *Electro Radio Mercur* nr 182 en 185 resp. dd. 18 October jl. en 29 November d.a.v. hebben wij u medegedeeld, dat het voor de rechtmatig gevestigde electrowinkeliers, alsmede voor hen die daarvoor studeren, mogelijk was een speciale cursus te volgen voor de verkoop van elektrische huishoudnaaimachines.

Zoals u bekend zal zijn, bestaat deze cursus uit 10 schriftelijke en 6 mondelinge lessen en duurt ongeveer 3 maanden. De eerste cursus is in December aangevangen, terwijl het examen in Maart 1953 zal worden afgenomen.

Het lag in de bedoeling om de volgende cursus te doen aanvangen in Mei 1953 en het examen te combineren met het examen voor electrowinkelier, dat in Augustus 1953 zal worden afgenomen.

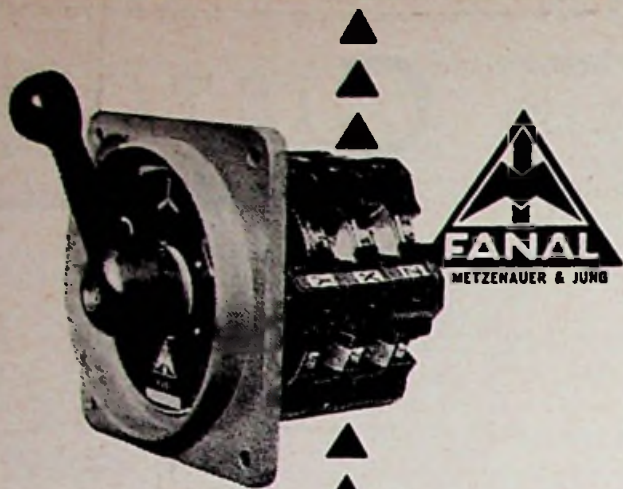
De belangstelling voor deze cursus blijkt echter dermate groot te zijn, dat wij gedwongen zijn, nog een cursus in te lassen, teneinde aan alle aanvragen te kunnen voldoen.

Deze cursus zal aanvangen per 1 Februari 1953. U kunt zich daarvoor tot die datum opgeven bij het P.B.N.A., Velperbuitensingel 6 te Arnhem.

De kosten van deze cursus bedragen, evenals de eerste cursus, f 45,— per complete cursus, dus zowel het schriftelijke als het mondelinge gedeelte.

In verband met de verschijningsdatum van dit nummer is het helaas niet mogelijk, u thans reeds iets te vertellen omtrent de eerste mondelinge lessen, doch wij stellen ons voor hierop in het eerstvolgende nummer van *Electro Radio Mercur* nader terug te komen.

Het spreekt vanzelf, dat zij die nadere inlichtingen wensen zich steeds kunnen wenden tot het P.B.N.A. te Arnhem of tot de N.E.W.O., Keizersgracht 606 te Amsterdam.

Nokkenschakelaars

Met de meest robuuste schakelementen, die de electrotechniek kent.

Hoge contactdruk, lange levensduur.

Vele uitvoeringen voor draaistroommotoren tot max. 10 pk bij 500 V

Op- en inbouw modellen

Uitgebreide geïllustreerde catalogus gratis op aanvraag

Fabrieksagent:

ELECTRO IMPORT

POSTBUS 60 • ZAANDAM • TEL. K 2980-2146

Verhoogt Uw omzet!

Verkoopt

ITHO PLAFOND- RING- RAAM- VENTILATOREN

Onmisbaar in:

Restaurants, bars, fabrieken, laboratoria, werkplaatsen, cantines, garages, kantoren, wachtspreek- en woonkamers, keukens, vergaderzalen.

3 jaar garantie
Levering via de groothandel

ITHO-SCHIEDAM

DE BATTERIJ

2x de levensduur van

MET DE TIJGER

een gewone batterij!

IMPORTRICE: MARYNEN - DEN HAAG

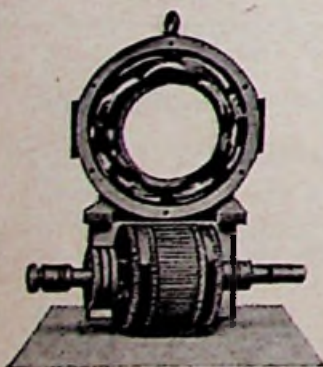

Spotlights
Voetlichten
Hersen
Projectie
Floodlights
Zoeklichten
Lichtregelaars
Aut. Kleurwielen
Kleurfiltermat.
Weerstanden enz.

Fabriek van
Speciale Verlichtingsapparaten
AMSTERDAM-Z.

v. Oostadestraat 228-230 - Tel. 20485

Vraagt prospectus! Ook verhuur!

Electro-
Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL

DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen, schijnwerpers (ook met natrium- en kwiklampen), motoren enz.

voor

**ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT**

KABELSCHOENEN

(MESSING-VERNICKELD)

VRAAGT ONZE
MEER UITGEBREIDE FOLDER

OLVIS
SMELTZEKERINGEN
FABRIEK C.V.
UTRECHT

HAZEMEYER
HENGELO

Beschermd
schakel-
materiaal

Fabriek en
Hoofdkantoor
Hengelo

Telefoon
2341

Kantoor A'dam: Amstel 144,
Telefoon 35862 en 35962
Kantoor R'dam: Kipsstraat 16,
Telefoon 29568

FAGET STEENWIJK

Electrische
Meetinstrumenten-
en Apparatenfabriek
Telef: K.5210 N°2032

Koning eert miskende onderzoeker

Ohm aangevallen om zijn stellingen

Door een beroerte getroffen ontsiep op 6 Juli 1854 de Duitse natuurkundige George Simon Ohm. Een werkzaam leven had hij geleid, een leven waarin hij zeer belangrijke onderzoeken had verricht. Moeilijk heeft Ohm het in zijn leven gehad: zijn werk werd niet naar waarde gewaardeerd, vechten moest hij tegen zijn opposanten. Eerst in de laatste jaren van zijn leven heeft hij bescheiden roem verworven, maar het buitenland ging met de eerbetuigingen het vaderland voor.

Te Erlangen in Beieren zag Ohm op 16 Maart 1789 het levenslicht. Zijn vader was een eenvoudige slotenmaker, die de moed en de wilskracht bezat op veertigjarige leeftijd wiskunde te gaan studeren. Hij bracht het daarin zelfs zover, dat het hem mogelijk werd zijn beide zoons in de wiskunde te onderrichten. Hierdoor was het mogelijk, dat professor Langsdorff de pas vijftien jaar oude George Simon Ohm het eerste examen afnam. Het gemaakte examenwerk van de jeugdige candidaat was van dien aard, dat de professor hem een getuigschrift kon overhandigen. De hoogleeraar sprak bij het overhandigen van het diploma zijn bewondering uit voor de lessen van de slotenmaker en hij hoopte, dat de broers een tweede broederpaar Bernoulli zouden worden.

In 1805 ging Ohm college lopen aan de universiteit van zijn geboortestad. Geldgebrek noodzaakte hem echter zijn studie voorlopig op te geven en een betrekking te zoeken. Hij werd op een school in Zwitserland aangesteld als wiskundeleraar. In 1811 ging hij naar Erlangen terug, promoveerde daar en werd privaat-docent. In die hoedanigheid hield hij verschillende voordrachten. Door zorgen gedwongen moest hij weer les gaan geven. Hij deed dat op een school te Bamberg. Het beviel hem niet al te best op die school. Hij kon zich niet verenigen met de daar geldende tucht. En dan,

Ohm was niet alleen wiskundeleraar, maar hij moest ook als hulponderwijzer in het Latijn onderwijs geven. Toch bleef Ohm aan deze school een paar jaar. Hij voltooide daar zelfs zijn eerste werk: „Grundlinien zu einer zweckmässigen Behandlung der Geometrie als höheres Bildungsmittel“. Dit werk bracht Ohm enige tijd in het middelpunt der belangstelling van de geleerden en daardoor kreeg hij in 1817 de aanstelling van hoofdleraar wis- en natuurkunde aan een gymnasium te Keulen. Verscheidene leerlingen van Ohm werden later grote geleerden. De begaafde wiskundige Diricklet was een van zijn pupillen.

Drang tot onderzoek

Toch bevredigde het Ohm niet als leraar op te treden. Hij had drang te onderzoeken en daarvoor had hij als leraar geen gelegenheid. Het was hem echter nog niet duidelijk, of hij onderzoeken op wiskundig of natuurkundig terrein zou gaan verrichten. Lange tijd streed Ohm een innerlijke strijd. Eindelijk had hij besloten, zich op natuurkunde toe te leggen. Als eerste bestudeerde hij de theorie van het Galvanisch element. Ondanks de moeilijkheden deed hij dat toch in de tijd, dat hij als leraar aan de gymnasium verbonden was. Om verdere onderzoeken te doen, moest Ohm echter meer tijd tot zijn beschikking hebben. Daarom verzocht hij in 1826 verlof voor de tijd van een jaar. Dit werd hem verleend en als bewijs, dat hij dat jaar goed had gebruikt, verscheen in 1827 zijn „Mathematische Bearbeitung der Galvanischen Kette“. De eerste daarin voorkomende wet kennen wij heden ten dage als de Wet van Ohm. Een tweede stelling geeft aan, hoe men grote elektrische spanningen en stroomsterkten in iedere doorsnee in een Galvanische verbinding kan berekenen.

De prestaties van Ohm werden verre van ge-

waardeerd. Steeds meer werd hij aangevallen, en een groot tumult brak los, toen men hem een aanstelling gaf aan de universiteit van Berlijn. Men maakte het zo bont, dat Ohm zich genoodzaakt zag ontslag aan te vragen. Ook verliet hij het gymnasium te Keulen. Zes jaar lang leefde de grote Ohm als een gewoon burger. Deze zes jaar deden geen goed aan zijn gezondheid. In 1833 werd hij door Ludwig I van Beieren uit zijn verborgenheid gehaald; de vorst benoemde hem nl. als professor in de natuurkunde aan de technische hogeschool van Neurenberg en in 1834 droeg hij hem op, ook de leerstoel voor wiskunde te bezetten. In 1839 werd Ohm

George Simon Ohm

zelfs tot rector magnificus van deze hoge school benoemd. Inmiddels had de Royal Society in Londen Ohm reeds de eerbewijzen gegeven, die hem toekwamen. Hij kreeg de hoogste erkenning van dit genootschap voor zijn werkzaamheden, en de leden besloten eenstemmig Ohm als lid aan te nemen. Eerst nu gingen de geleerden grote aandacht schenken aan de theorie van Ohm en kreeg hij verschillende huldebetuigingen. Te zijner ere ten slotte is de eenheid van weerstand voor de elektrische stroom de ohm genoemd.

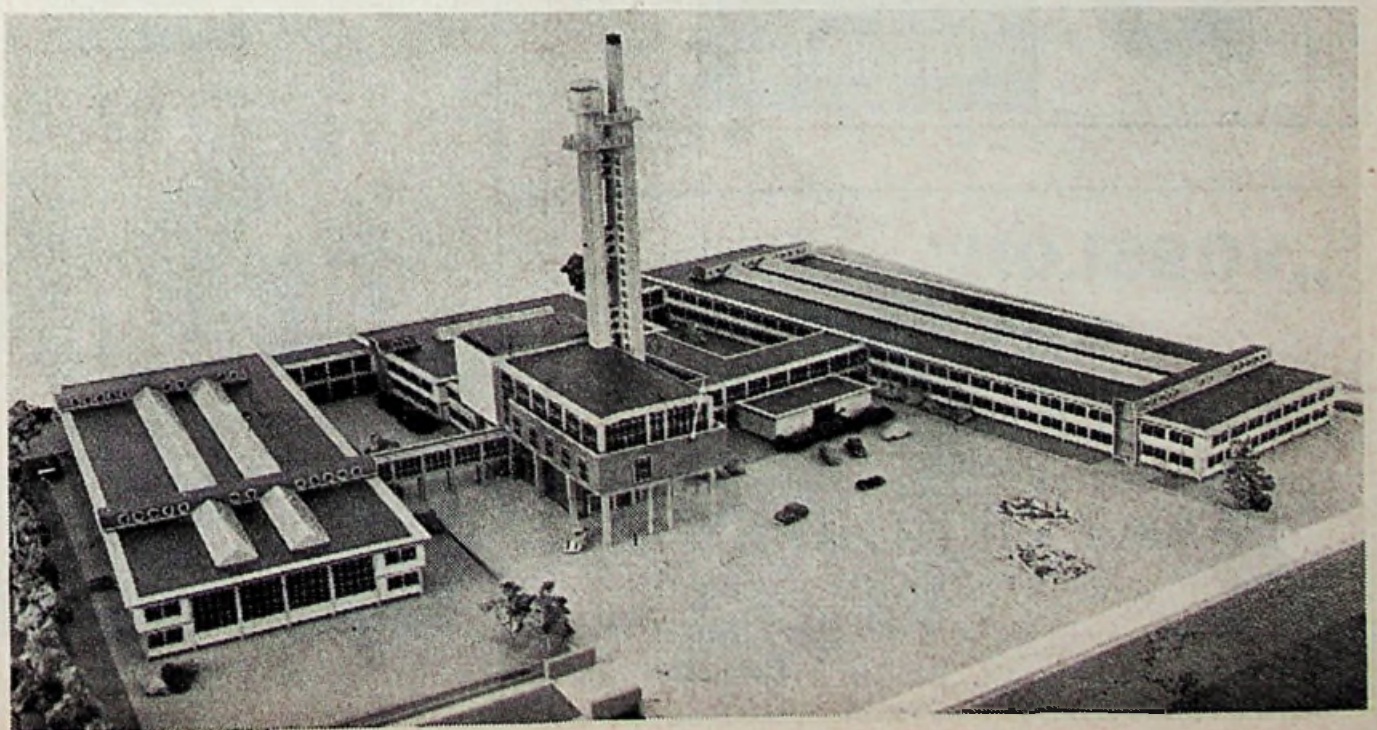
Ook op acoustisch gebied hield Ohm zich bezig en schreef over deze onderzoeken eveneens een werk, dat van groot belang bleek te zijn.

Deze grote geleerde is tenminste bij zijn leven, zij het bescheiden, nog geëerd...

M. Kopuit.

MAQUETTE van het centrale laboratorium van de P.T.T., te Leidschendam in aanbouw. Het complex heeft een oppervlakte van 17 000 m² en een inhoud van 60 000 m³. De toren van het gebouw zal 50 meter hoog worden. Eind volgend jaar hoopt men het gebouw, waarvan Ir. S. J. van Embden te Delft de architect is, gereed te hebben.

(Cliché Alg. Handelsblad)

K.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen
 Registrerende en aanwijzende Volt-
 Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
 Draaiveld-richting-aanwijzers.
 Gecombineerde Volt- en Ampèremeters
 in draagbare uitvoering.
 Krukinductoren.
 Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

WITTE KAT, KWALITEITSBATTERIJ

Verhuur van

schijnwerpers, ook kwik en natrium
 gloeilampen in div. armaturen
 T.L., wit en gekleurd
 toneelverlichting, ook regelbaar
 kabels en draad in div. lengten
 illuminatiemateriaal
 schakelmateriaal
 lichtfonteinen enz. enz.

Ook in grote hoeveelheden!

Vraagt prijscurant bij:

Jac. van der Veen

Calandplein 3 - Den Haag - Tel. 180826*

REPAREREN EN WIKKELEN

van
Electromotoren
Lasomvormers
Lastransformatoren

is een kwestie van ervaring en vertrouwen.

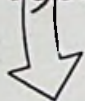
J. Morelisse

Electrotechnische fabrieken
 opgericht 1918

Amsterdam, Spijkerkade 5, Tel. 60548 - 61279
 Edam, Postbus 10, Tel. 744

NIEAF UTRECHT

Sedert
 1901

De Nederlandse fabriek
 van elektrische meelinstrumenten

RONDO**HOOVER****A.E.G.****WASCO****wasmachines**

Levert:

KUIPERIJ BAKKER

Alkmaar - Dijk 12 - Tel. K 2200-4268

J.E. STORK**VENTILATOREN***de Beste***DEN HAAG**

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

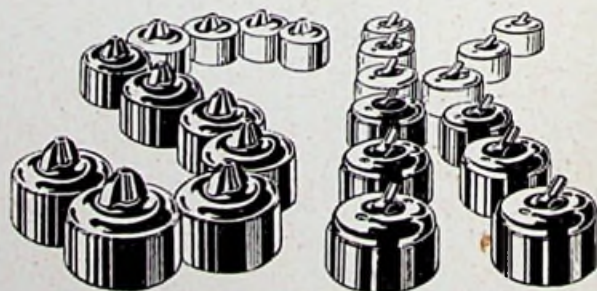
„VOSSLOH”**SCHAKELMATERIAAL**

EEN KWALITEITS BEGRIP

FRAAY en KORPER**AMSTERDAM**

SINGEL
 422-424

Telefoon
 35805-38304

*Stuk voor stuk prima!***STOTZ-KONTAKT**

Geen licht op straat gooien

TONEEL ALS VOORBEELD VOOR ETALAGE

Wanneer we 's avonds eens door de drukke winkelstraten van de stad lopen, kunnen we heel wat variaties ontdekken op het gebied van verlichten. We zouden onze avondwandeling wel kunnen maken tot een les in verlichtingstechniek.

't Publiek beschenen

Daar komen we bijv. voorbij een zaak in manufacturen. Grote melkglazen bollen geven met flinke gloeilampen erin een behoorlijke slok licht. Op de straat vóór het etalageraam zou je de nieuws- of beursberichten uit het dagblad wel kunnen spellen. Zou die manufacturen-mijnheer niet inzien, dat de straatverlichting reeds van gemeentewege wordt verzorgd en dat hij node-loos kWh op straat gooit?

Daar komt dan nog bij, dat het zijn bedoeling toch wel zal zijn om het passerende publiek attent te maken op de door hem aangeboden artikelen. Dat gelukt echter vrij slecht, wanneer het publiek zelf in het licht wordt geplaatst.

Laten we die etalageverlichtingen eens vergelijken met de verlichting van een toneel. Hoe doet men het daar? De zaal wordt sterk verdonkerd; slechts wat noodverlichting geeft een zwak schijnsel. Het toneel zelf daarentegen wordt flink in het licht gezet. Met herzen en schijnwerpers, tot meerdere kW-vermogen, zet men de spelers in het zonnetje. Dát trekt de aandacht, dát geeft de fraaie effecten. Het oog in de donkere zaal kijkt met wijd geopende pupil en neemt alle kleurnuances en helderheidsverschillen in zich op.

Reflectors

Maken we zó iets nu eens in een etalage. Hang de melkglazen bollen elders in het bedrijf, waar ze beter dienst doen. Breng in de etalage schuin naar binnen stralende verzilverde reflectors aan, dicht achter en boven de etalageruit.

Van de straat af zijn de lichtbronnen vrijwel onzichtbaar. Het licht valt minder naar buiten, dus minder licht- (lees: kWh-) verlies. Het publiek staat zelf in het duister en ziet de goederen beter. De spiegeling van de ruit is niet meer hinderlijk. Het voorbalcon van de tram houdt men toch ook in 't donker!

Worden de goederen achterin een diepe etalage in zulk een geval nog onvoldoende verlicht, dan kan men in het plafond halverwege nog een rij reflectors monteren, eveneens iets van de ruit af gericht. Ook is het mogelijk om met lichtroosters e.d., de uitstraling naar de straatzijde af te schermen.

Achtergrond

We wandelen eens wat verder. Kijk, een zaak voor edelstenen, goud- en zilverwerk. Schitterende steentjes, glanzende kettingen, ringen, halsieraden, wat een verscheidenheid en wat een waarde. Smaakvol uitgespreid op donker fluweel,

glasplaten, waardoor het van boven komende licht kan heenvallen om ook de eronderliggende voorwerpen te bereiken. Verschillende afzonderlijke spiegelreflectors in het plafond zorgen voor de vele glanspuntjes in het edel metaal gespiegeld.

Zo gezien is er niets op aan te merken. Ja toch, ... dat donkere fluweel, is dat hier het beste? Het slokt veel licht op, daar het slechts enkele procenten terugkaatst. Maar er is nóg iets. Hoe staat het met de contrastwerking? Een lichtende zilveren ketting, met fijne nuances in vorm en tint, zien we veel beter tegen een achtergrond van ongeveer dezelfde aard, dan tegen een sterk contrasterende achtergrond. Wellicht zou dus een grijs getind fluweel het beter doen dan dat zwart. Uiteraard dient men dit evenwel plaatselijk te beoordelen.

Spots

Verderop een zaak voor mantels, damesjaponnen e.d. Dat zulk een modern ingerichte winkel nog geen T.L.-buisen toepast! Maar misschien was het de bedoeling van de bedrijfsleiding om alle fijne details van de weefsels goed tot uiting te laten komen. De T.L.-verlichting is tamelijk gespreid door de lengte van de buizen en geeft daardoor weinig slagschaduw. „Dat slaat het goed dood”, zegt misschien de etaleur. Alles wordt te „vlak” verlicht, er zit te weinig leven meer in.

Verlichten we met behulp van enkele „spots” zodanig, dat bijv. het licht langs de oppervlakte van de stoffen strijkt, dan komen de wefsel-details goed uit. Men kan de kwaliteit beter beoordelen.

Onze wandeling door de winkelstraten zou ons nog veel meer voorbeelden van goede en matige verlichting kunnen bieden, als we er maar aandacht voor hebben. Meent u frappante voorbeelden te hebben gevonden, breng ze eens ter kennis van anderen. Misschien verruimen we er onze ervaring mede.

P. H. A. Lankester.

Tachtig jaar Nierstrasz

Op 22 December bestond de N.V. v.h. Nierstrasz, Plantage Middenlaan 62, tachtig jaar als onderneming. Naar alle waarschijnlijkheid is deze technische handelsonderneming de eerste in haar soort geweest.

Ze werd gegrondvest door Nicolaas Hendrik Nierstrasz, toentertijd kapitein-ingenieur bij de genie, die opdracht kreeg tot het bouwen van de Ysselbrug bij Kampen en daarvoor op non-actief gesteld als kapitein.

De eerste vestigingsplaats was 's Hertogenbosch, negen jaar later verhuisde men reeds naar Utrecht en in 1883 naar Amsterdam. Dit in verband met het feit dat de heer Nierstrasz benoemd werd tot hoofd-ingenieur bij de H.Y.S.M. ter gelegenheid van de associatie met de heer J. Hensterman werd de zaak omgezet in een C.V.; latere samenwerkingen noodzaakten de C.V. weer om te zetten in een vennootschap onder firma en nog meer later in een N.V.

Niet steeds ging de onderneming over rozen; in 1945, toen het bedrijf weer zou beginnen zich van de oorlogsslagen te herstellen, moest dit geschieden met slechts 35 man personeel. Heden zijn er echter weer 130 mensen aan 't werk, als steeds in die 80 jaar onder leiding van ingenieurs, die het technische peil van de zaak hoog zouden houden.

Het leveringsprogramma is waarlijk niet beperkt gebleven tot onderdelen voor die ene Ysselbrug of zelfs alleen tot bruggenbouw. De bestreken terreinen zijn chemie, stooktechniek, gereedschaps- en gereedschapsslijpmachines, transport, machines en ovens, apparaten voor wegbebakening, materiaal voor bouw en wegebouw en voor electrotechniek. Van ongeveer 80 buitenlandse ondernemingen verwierf men de alleenvertegenwoordiging voor Nederland.

Over al deze materialengroepen kan men uitvoerige beschrijvingen vinden in het, ter gelegenheid van dit jubileum uitgegeven, fraaie gedenkboek, dat een waardige herinnering aan dit jubileum vormt.

„Goede middag, mevrouw! Mag ik u offerte maken voor een bel die het ook werkelijk doet?”

H. H. Installateurs!

Voor betrouwbare

Neon-installaties

is Uw adres:

Nenefa

VLIETSTRAAT 13
DEN HAAG
TEL. 771737

Alles wordt op eigen
ateliers vervaardigd.

Tekeningen op aanvraag.

Wel beter - Niet duurder

KWALITEITS

TRANSFORMATOREN

- * voor alle doeleinden
- * voor elke spanning
- * tot een vermogen van 5 KVA.

leveren wij vlug en concurrerend.

Vraagt prospecti!

Apparatenfabriek „LUXOR”

Korte Poellaan 23, HAARLEM
telefoon 12305 (K 2500)

Presspaan

Pertinax

Mica

Plastic Isolatiekous

Eboniet

Fiber

Leerpapier

Hardweefsel

Micaniet

Oliekous

Zwart Isolatieband

Jaconetband

Steatiet

Isolatiekralen

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-C. - Tel. 47990

„TECHNISCHE” N.V.

De Const. Rebecquestr. 96-102

'S-GRAVENHAGE

Telefoon 330005

levert uit voorraad:

A.E.G.

WASMACHINES

GISO-LAMPEN

Transformatoren

- Het ontdoien van waterleidingen
- Het ontsteken van oliestookinstallaties
- Het isoleren van elektrische apparaten volgens eisen der arbeidsinspectie

VOOR:

kunnen wij U uit voorraad leveren

Vraagt ons aan, wij zijn goedkoper en onze artikelen zijn beter afgewerkt.

A.W.G.

TRANSFORMATOREN EN
ELECTRISCHE APPARATEN
FABRIEK - VALKENSWAARD

Telefoon 2002 - K 4991

POT & VAN NES N.V.

wenst U een gelukkig 1953

Komt U ons GROOTHANDELSGEBOUW
eens bekijken?

De
welbekende,
eerste
klas

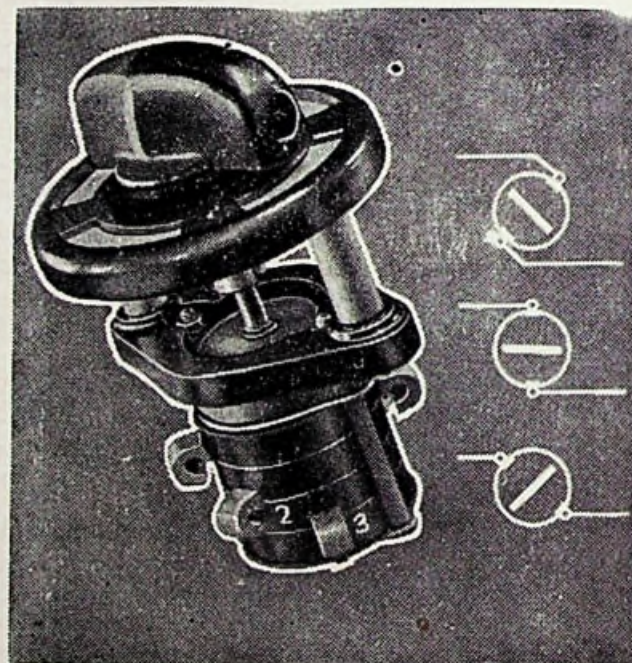
A.E.G.

wasmachines

zijn thans ook uit voorraad verkrijgbaar bij:

N.V. v/h Nierstrasz

Plantage Middenlaan 62 - AMSTERDAM-C.

SIEMENS

PACCOSCHAKELAARS

meer dan 4000 schakelingen
en uitvoeringen.

NEDERLANDSCHE SIEMENS MAATSCHAPPIJ N.V.
RIJNSTRAAT 24 - 'S-GRAVENHAGE - TELEFOON 723810

Fabrikant van:

Electrische
Broekenpersen
Electrische
Dassenpersen
Electrische
Gasaanstekers
Electrische
Sigaretten-
aanstekers
Electrische
Soldeerrevolvers

AUDION

Groenburgwal 31
Amsterdam
Telefoon 44479

Beveiliging Electromotoren

NIEUWE
METHODE
CRITISCH
BEKEKEN

Onlangs werd in ons blad (*Electro Radio Mercur*, nr. 172 dd. 31 Mei, blz. 245) een nieuwe methode ter beveiliging van electromotoren besproken. Deze was voorgesteld door de heer Happe van de N.V. Stijfselfabriek De Bijenkorf en kwam hierop neer: ter vervanging van de thermische beveiliging in de stroomtoevoer plaatse men in het oogvat van de motor een thermostaat of een contactthermometer die bij een bepaalde temperatuur reageert. Zodra deze temperatuur bereikt is, wordt een elektrische stroomkring gesloten, die via een relais de stroomtoevoer naar de motor onderbreekt.

Van een lezer, de heer J. E. Meijer, uit Wildervank, ontvangen wij nu een commentaar op deze methode van de volgende inhoud:

Bij eerste lezing van het betreffende artikel lijkt deze methode eenvoudig en aantrekkelijk. In of aan de te beveiligen motor wordt een meetelement, bijv. een contactthermometer aangebracht en deze zorgt ervoor dat een magnetische schakelaar wordt uitgeschakeld, voordat de motor een te grote temperatuurstijging heeft verkregen. Toch heeft m.i. ook deze methode enkele bezwaren en lijkt het mij juist hierop te wijzen.

1. Het is moeilijk een goede plaats voor het meetelement te bepalen. De voorgestelde plaats, nl. het gat van de oogbout, is wel de meest gemakkelijke en voor de hand liggende. De hierin optredende temperatuur is echter niet bepalend voor de temperatuur van de wikkeling. Het draadgat loopt immers niet door tot in het blikpakket en het meetelement bevindt zich dus niet tussen de wikkelingen.
2. Het meetelement moet ingesteld worden op een vooraf bepaalde temperatuur. De moeilijkheid is, te bepalen hoe hoog deze temperatuur zal mogen zijn. Dit zou proefondervindelijk moeten worden vastgesteld met de daaraan verbonden bezwaren.
3. Ook bij deze methode blijft men althans bij de open en druiwaterdichte machines, afhankelijk van de mate van vervuiling van het inwendige van de motor.
4. Een bezwaar kan zijn, dat bij uitschakeling vrij lang gewacht moet worden voordat de machine weer in bedrijf kan worden gesteld,

ook al zijn er maatregelen genomen om de belasting te verminderen. Men moet echter bij een stilstaande machine wachten op een voldoende afkoeling van het meetelement, d.w.z. van de motor.

Zoals ook wordt gememoreerd, werd een soortgelijke beveiligingsmethode al eerder toegepast. Hierbij worden de meetelementen tijdens de fabricage van de machine in de wikkelingen aangebracht, op de plaatsen waar de hoogste temperatuurstijging wordt verwacht (Hot Spots). Deze methode is echter vrij kostbaar en wordt veelal alleen bij zeer grote machines toegepast. Bovendien moet hierbij de bedrijfsomstandigheden van de machine vrij nauwkeurig bekend zijn.

Resumerend kan worden gezegd, dat de door de heer Happe voorgestelde methode alleen toegepast kan worden, indien zeer deskundig personeel aanwezig is en ook dan is voorzichtigheid zeer zeker geboden.

Voorlopig zal de gebruikelijke methode van beveiligingen met behulp van schakelaars, voorzien van thermische relais, nog wel de meeste bevrediging schenken, zij het dan dat in bepaalde gevallen een motor niet ten volle benut kan worden.

De heer Happe antwoordt op deze opmerkingen als volgt:

„Of deze methode aantrekkelijk en eenvoudig is, laat ik in het midden. Wel weet ik dat door toepassing in ons bedrijf van deze beveiliging nog geen enkele motor, uitgevoerd met die beveiliging, verbrand is. Wij hebben plm. 50 motoren met deze beveiliging uitgevoerd en nog vele volgen. De plaatsbepaling is heus niet zo lastig; het gat van de oogbout geeft goede resultaten, al beken ik gaarne, dat men hier niet de temperatuur meet, welke de wikkeling bezit. Als men met deze verschillen rekening houdt, wat zeer wel mogelijk is, zijn de resultaten verzekerd. Wat het bezwaar van vervuiling bij drupwater in dichte en open motoren aangaat, is deze beveiliging een groot voordeel. Hier wordt immers de motor sneller verhit; afkoeling is bijna niet mogelijk. Wordt de beveiliging aangesproken, dan is de motor voor ondergang gered. Een goed vakman, die in deze omstandigheden heeft te oordelen, weet wat hem te doen staat. Wat het wachten betreft: bij het uitschakelen door aanspreken der beveiliging ben ik het er mee eens, dat duurt langer dan bij de thermisch beveiligde schakelaars, maar toch zeker niet zo lang als de heer Meijer meent. En zou het te lang duren, dan zijn er nog handventilatoren die voor een snellere afkoeling zorg kunnen dragen.

Het voornaamste is hier: de wikkeling is gespaard en de tijd van wachten op afkoeling is zeker de helft van die der plaatsing van een nieuwe motor; over de kosten zullen wij het niet hebben.”

Open plaatsen

Per vak van 30 mm hoog bij 65 mm breed f 5.—
Dubbel vak (60 mm hoog) f 10.—
Voor administratie en expeditie van brieven onder nummer 40 cent extra, bewijsnummer 25 cent.
Men gelieve het bedrag in te sluiten of per postwissel of postgiro 138 400 van N.V. Uitgevers Mij. Dilligoutla, Kalverstraat 35, Amsterdam, vooruit te betalen.
Teksten, bestemd voor deze rubriek, alsmede het verschuldigd bedrag moeten ZATERDAGMORGEN (voor de verschijningsdatum v/h blad) in ons bezit zijn.

De N.V.
Provinciale Zeeuwsche
Electriciteits-Maatschappij,
Middelburg,

vraagt een

zwakstroom-monteur

met meerdere jaren ervaring op het gebied van aanleg en onderhoud van automatische telefooninstallaties. Diploma zwakstroom-monteur V.E.V. strekt tot aanbeveling.

Uitvoerige schriftelijke sollicitaties met volledige inlichtingen te richten tot de afdeling Personeel, uiterlijk 10 dagen na verschijning van dit blad.

? **Vraag en Aanbod** !

WIKKELDRAAD

op originele fabriekshaspels o.m.

265 kg 0,6 mm zijde-katoen
326 kg 0,6 mm emaille-katoen
93 kg 0,6 mm 2 x katoen
104 kg 0,64 mm fibreglass etc.

Te koop tegen aantrekkelijke prijs wegens overcompleet.

Brieven nr 1706 bur. v.d. blad.

Voor diverse doeleinden

Leverbaar met kogel- of met glijdlagers. Voortreffelijke koeling door ruim bemeten ventilator, vervaardigd uit Silumin.

FROWIJN & Co.

APeldoorn MAASTRICHT AMSTERDAM ALMELO DEN HAAG GRONINGEN

DE OVER DE AARDBOL
gespannen telegraafdraden zijn de harpsnaren,
waarop het bruisende lied der menselijke
beschouwing wordt gespeeld.

(Arthur Fürst)

Servis

De nieuwe metalen was-machine met elektrische wringer.

Door onze onderhoudsdienst kunnen wij Uw cliënten en U een bliksemsnelle service geven.

Servis-Service is 100 % service!

Vraagt toezending van de brochure „Servis“ (rond model) of „Servis de Luxe“ (vierkant mod.)

N.V. „THABUR“

Industriele en Technische Handelsmij.
Zuilingstraat 22-24 - Telefoon 184650
DEN HAAG

NIJKERKS' RADIO N.V.

Warmoesstraat 94 - Telefoon 36883
AMSTERDAM

Donkere maanden..

Korte dagen, lange nachten -
de ideale tijd voor mannen
der duisternis. Grote stijging
van het aantal inbraken.
Verminder Uw risico door
kostbaarheden en waarde-
papieren veilig op te bergen
in een **SAFELOKET**

**NEDERLANDSCHE
MIDDENSTANDBANK N.V.**

ruim 100 vestigingen in Nederland

Lezers van de ELECTRO RADIO MERCUUR!

Nog leverbaar zijn de volgende uitgaven:

NATRIUM- EN KWIKLAMPEN

door Ir. C. TH. HAVERKORN VAN RIJSEWIJK †
en Ir. H. G. VAN DER MOLEN.

Een algemeen voorlichtingsboekje voor hen, die zich omtrent werking, eigenschappen en toepassingsmogelijkheden willen oriënteren. Vele foto's illustreren de tekst. 2e druk. Prijs gebonden: f 4,25.

GOED CALCULEREN van Elektrische Installaties

door JOH. G. SPRUIJT.

Een gemakkelijk raadpleegbaar werkje, dat zijn nut in de praktijk reeds heeft bewezen, omdat het gebaseerd is op de moderne calculatie-methode. 2e druk. Prijs: f 1,50.

ELECTRONICA IN DE INDUSTRIE

De Nederlandse industrie werkt reeds met tal van elektronische hulpmiddelen. Met de toenemende industrialisatie zullen ook de elektronische werkmethode hoe langer hoe meer tot ontwikkeling komen. Dit boek helpt U op weg een inzicht te verkrijgen hoe ver de industrie hiermede reeds is gevorderd.

Prijs gebonden: f 4,95.

Bij een verantwoorde calculatie komt ook een tot het uiterst doorgevoerde efficiency om de hoek kijken. U werkt efficiënt met onze

CALCULATIEBLOCS

Formaat: 16 x 32 cm., 100 bladen.

De prijs van deze blocs bedraagt slechts f 1,90 per bloc, afgehaald f 2,10 per bloc, franco huis.

Daarnaast kunnen wij U ook onze

REPARATIELABELS

formaat: 8,5 x 14 cm. aanbevelen.

Gemakkelijk en snel werken zult U ook hiermee.

De prijs bedraagt per pakje van 500 labels slechts f 4,90 afgehaald (f 5,40 franco huis).

Dezelfde LABELS, voorzien van een dekblad, dat afgegeven kan worden aan de cliënt (door middel van een carbon-papiertje te beschrijven) kosten per 4 blocs ad 125 labels met-dekblad f 7,40, afgehaald en f 7,90 franco huis.

Uw monteur zal op de een of andere manier zijn tijd en het gebruikte materiaal aan U moeten verantwoorden. Daartoe hebben wij

REPARATIE-RAPPORTEN

in blocs ad 100 bladen, waarop de cliënt eventueel zijn paraaf kan neerzetten.

Prijs per bloc f 0,80 afgehaald (f 0,85 franco huis).

Bovenvermelde uitgaven te bestellen bij de boekhandel of bij:

Blocs, labels en rapporten rechtstreeks te bestellen aan onderstaand adres:

N.V. UITGEVERSMIJ DILIGENTIA

KALVERSTRAAT 35 - AMSTERDAM-C. - POSTGIRO 136 400

Hetelucht-handendroger

Voor menig bedrijf zowel als voor veel huishoudens, vormen handdoeken nogal een probleem. Waar wat veel handen gewassen worden, is het drogen en reinigen der handdoeken een steeds terugkerende last.

Tegenwoordig is deze last te ondervangen doordat er een hetelucht handdroger in de handel is, waarop we gaarne de aandacht vestigen.

De elektrische hetelucht-handendroger lost het probleem van vuile handdoeken, daar waar veelvuldig handen gewassen worden, radicaal op.

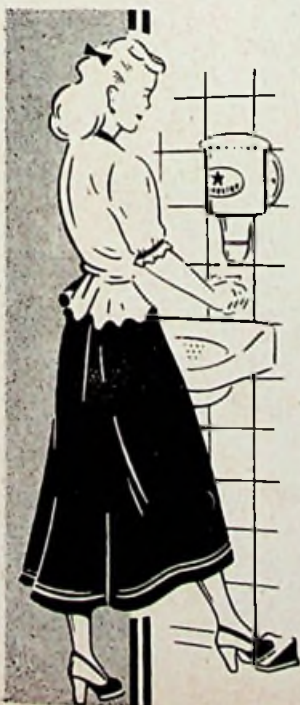
In toiletten van hotels, café's en restaurants, van bioscopen en theaters, van scholen en ziekenhuizen, in laboratoria, in de waslokalen van fabrieken, kantoren en sportvelden, in doktersspreekkamers, worden de gebruikte handdoeken dikwijls dragers van vuil en verspreiders van ziektekiemen. De hetelucht-handendroger maakt het gebruik van handdoeken volkomen overbodig. Dit apparaat levert een hete luchtstroom van ongeveer 90° C, en droogt daardoor de handen na het wassen snel, aangenaam en vrij van bacteriën.

Het apparaat is voorzien van een universele electromotor en een verwarmingsspiraal, terwijl de inschakeling geschiedt door een voetschakelaar. Door de voet van de schakelaar af te nemen schakelt men het apparaat weer uit.

Het apparaat is in een, in gebroken witte kleur gemoffeld metalen huis ondergebracht.

Het verdient aanbeveling de bevestigingschroeven van het apparaat op circa 1.30 m uit de vloer aan te brengen, dan heeft men de juiste gebruikshoogte. Plaatst men het apparaat hoger, dan bestaat nl. het gevaar, dat er druppels van de handen in de mouwen lopen.

Behalve voor de reeds opgesomde doeleinden leent het apparaat zich ook uitstekend voor toepassing in ziekenhuizen en dergelijke voor het bacterievrij drogen van gedesinfecteerde instrumenten.

PRACTISCHE PRAATJES

Bij een onzer cliënten (confectiebedrijf) was dezer dagen een gebruikte sexionaaltafel gearriveerd, waarbij ook geleverd werd een draaistroommotor 1 pk. Deze motor was ook al niet nieuw meer, doch opnieuw gewikkeld. Een en ander was geleverd door een reparateur in naaimachines, die oude machines opkoopt, deze zgn. reviseert en ze dan weer „zo goed als nieuw” aan de man brengt.

Voor deze motor moest door ons een krachtleiding aangebracht worden. Na deze werkzaamheden en het aansluiten van de motor bleek echter, dat de motor niet wilde lopen, doch bleef brommen.

Onze eerste gedachte was dan ook een doorgeslagen of defecte zekering, doch bij controle in de motorschakelaar bleek op alle klemmen spanning te staan, zodat het euvel in de motor zelve gezocht moest worden. De spanning van het net was 220/380 volt, terwijl ook de motor daarmee overeenstemde. De klemmen Z-X-Y waren doorverbonden dus „sterschakeling.”

Na het verwijderen van de doorverbinding en het inschakelen van de spanning, hadden wij op de klemmen U-V-W de volle spanning, zodat de motorleiding in orde was. Ook op de klemmen Z en X hadden we spanning, doch niet op klem Y, zodat de spoel V-Y was onderbroken.

Wij stelden de principaal hiervan op de hoogte, waarop hij onmiddellijk de leverancier opbelde, die beloofde binnen een kwartier aanwezig te zijn. Intussen brachten wij de doorverbinding weer aan tussen Z-X-Y- en wachtten de komst van die leverancier af.

Deze verklaarde bij zijn komst, dat de motor door hem in goede staat was afgeleverd, want zo vertelde hij: „De motor had de vorige dag nog goed gelopen in zijn werkplaats.” Wij schakelden de motor weer in en brommen was het resultaat. De leverancier gaf toen een zetje aan de pully en daar begon de motor te draaien.

Wij moesten ons goed houden om niet te lachen, vooral toen hij de schuld gaf aan het aansluiten van de motor. Hij nam heel gewichtig zijn spanningzoeker ter hand en liet ons zien dat hij op alle klemmen van de motor spanning had, dus dat was volgens hem allemaal in orde. Wij lieten hem maar in die waan en stelden hem de vraag, of hij wel wist hoe een motor er van binnen uitzag en hoe deze geschakeld was. Hij scheen nogal beledigd door die vraag. Toen wij hem verzekerden dat, wanneer wij slechts één zekering gebruikten, wij op alle klemmen spanning hadden, keek hij ons verbaasd aan en vroeg ons, of wij dan installateur waren. Dat bij het doorverbinden van de klemmen Z-X-Y alle wikkelingen met elkaar verbonden staan, daar had hij niet bij stilgestaan.

Wij raadden hem dan ook aan, voortaan met zijn handen van motoren af te blijven en zich bij z'n branche te bepalen. Dat hij in het bijzijn van de principaal een beroerd figuur sloeg laat zich begrijpen. De principaal verzocht hem dan ook, de prijs van zijn tweede handsmotor maar van de rekening af te trekken, waarop hij ons opdracht gaf onmiddellijk een nieuwe motor te plaatsen.

Halve Eeuw A.E.G.-Nederland

Op 2 Januari was het juist 50 jaar geleden dat de grondslag werd gelegd van de onderneming welke momenteel bekend is als A.E.G. Nederland. Dit bescheiden begin was een bouw bureau; de A.E.G. Berlijn immers had opdracht gekregen, de elektrische centrale voor Amsterdam te verwezenlijken. Hierdoor stond deze onderneming wel aan de wieg van de Amsterdamse openbare electriciteitsvoorziening; de betekenis van de A.E.G. bleef daartoe niet beperkt. Zowel voor openbare als voor industriële electriciteitsvoorziening alsmede voor de handel in velerlei elektrische apparaten en gebruikstoestellen wist zij zich een grote plaats te veroveren.

Werd dit resultaat bereikt dank zij de deskundigheid der Duitse ontwerpers, de Nederlandse serviceverlening bij revisie der apparaten en machines droeg er evenveel toe bij.

De directie mag er zeker trots op gaan, als ze vertellen dat bij controle van een turbo-generator welke reeds 23 jaar draaide, deze nog geheel aan alle eisen bleek te voldoen.

De nu geheel zelfstandige Nederlandse A.E.G. werkt weer ten nauwste samen met de Duitse A.E.G. zowel als met Telefunken en Osram (wat de laatste betreft in nauw contact met de Nederlandse Siemens Mij te Den Haag).

Vermeldenswaard is nog dat de huidige technische directeur, de heer C. de Wit, het volgend jaar eveneens vijftig jaar aan deze onderneming verbonden is. Hij heeft de groei van het electriciteitsverbruik in ons land wel terdege meebeleefd. Zo herinnert hij zich nog goed onze oud-medewerker Ing. Hanson van het Amsterdamse G.E.B., die een zeer belangrijk aandeel had in het ontwerpen van de in Amsterdam nog gebruikte muntmeters.

Het Januari-nummer van A.E.G.-ontladingen geeft een uitvoerige opsomming van het vele dat door deze onderneming in Nederland werd geleverd.

ELECTRO RADIO MERCUR

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT
met de mededelingen van:

Federatie van Electro-technische Werkgeversorganisaties
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Electrotechnische Werkgevers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Nederlandse Kath. Bond van Electrotechnische Werkgevers St. Antonius
Ten Hagestraat 13, Eindhoven - Tel. 04900-4425

Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel (Cistofa)
Keizersgracht 643, Amsterdam-C. - Tel. 02900-34002

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's-Gravenhage - Tel. 01700-110585

Isolectra LASDOPPEN met KEMA-KEUR

De goedkoopste in Nederland!

Helaf - LEIDEN

Tel. (K 1710) 26792-20001 (b.g.g. 31188-31735-23893)

Fabriek van gepantserde industrie-stopcontacten

10 - 15 - 25 - 60 - 100 - 200 Amp.

Een keur van 150 modellen, passend op ieder gangbaar merk (bijv. op AEG, HH, WALTHER, SOCOME, DIN, MIKULKA).

Onze geïllustreerde, 4-talige **PRIJSCOURANT 1953** biedt U nieuwe verrassingen in de vorm van nog meer types (in gietijzer en silumin), nog scherpere prijzen, nog gunstiger superkortingen.

Vraagt monsters: Uw grossier heeft ze in voorraad.

Bezoekt onze permanente stand no. 261

Bouwcentrum - Rotterdam

Zojuist verschenen:

Financieel beleid van de zelfstandige zakenman

door

J. L. VAN HEDEL

Formaat: 24 X 16¹/₄ cm.

Omvang: 132 pagina's

inclusief een 24 pagina's tellende, geheel uitgewerkte, handige inkomstenbelasting-tabel

Prijs gebonden in geheel linnen band en voorzien van een stevig en suggestief stof-omslag:

f 6,90

Verkrijgbaar bij de boekhandel en bij

n.v. Uitgeverij Diligentia

KALVERSTRAAT 35 — AMSTERDAM-C.

TELEFOON 40453 — POSTGIRO: 136400

INSTALLATIE-MATERIALEN

SCHAKEL- EN VERDEELKASTEN

ELECTRO-MOTOREN

AUTOMATISCH SCHAKELMATERIAAL

N.V. Handeimaatschappij

ELECTRO METAAL

D. C. v. Rijn

Piet Heinstraat 102 - Telefoon 334366 - DEN HAAG